

# DZIENNIK POLSKI

WYCHODZI RANO

Rok IV.

Prenumerata z dostawą . . . 2-78

Lwów, sobota 2 kwietnia 1938 r.

Codziennie korrespondencja z prowincji

Nr. 91

## Ostateczne uchwalenie projektu o zmianie ustroju adwokatury ZAMKNIĘCIE SESJI PARLAMENTU

Warszawa, 1. 4. (PAT). Na wczorajszym plenarnym posiedzeniu Sejmu poseł Sioda referował zmiany Senatu do prawa o ustroju adwokatury. Senat uchwalił przeszło 80 poprawek.

W szeregu tych przyjętych jest przede wszystkim zmiana do art. 20. Sejm przyjął w tym artykule Radzie Naczelnej prawo uchylania wyborów do rady okręgowej.

Senat znosi to uprawnienie, a natomiast na czas przejściowy do końca r. 1944 przyznaje Radzie Naczelnej prawo, gdyby w razie sprzeciwu 50 uczestników walnego zgromadzenia, względnie 1/10 części tych uczestników uchylała rozpoczęcie wyborów.

przez 2 ostatnie lata sprawowali swój urząd.

Senat skreślił te terminy, postanawiając, że osoby te w ciągu 2 lat nie mogą się osiedlić w miejscu, w którym przez ostatnich 8 miesięcy służbę pełnił.

Terminy te Komisja uważa za zbyt krótkie.

W art. 96, który mówi o aplikacji adwokackiej, że aplikacja adwokacka trwa co najmniej 2 lata, Senat skreślił słowo „co najmniej”.

Art. 101 (traktuje o składzie Komisji egzaminacyjnej). — Sejm stanął na stanowisku, że dwu adwokatów powinno wejść z ramienia Rady Okręgowej, a 2 z Rady Naczelnej, Senat skreślił wyznaczenie 2 adwokatów przez Radę

Naczelną i każe 4 adwokatów wyznaczyć Radom Okręgowym.

Art. 157 przyznawał osobom, które nabyły już pewne prawa do wstąpienia do adwokatury, którzy jednak wobec surowych postanowień ustawy prawa te stracili, skorzystanie z tych praw do końca grudnia 1944 r. Wreszcie Senat wprowadził zmianę do art. 72 tej treści, że Naczelna Rada może zwalniać adwokatów, którzy czasowo nie wykonują tego zawodu od obowiązku mieszkania w siedzibie wykonywania zawodu adwokackiego. W głosowaniu Izba przyjęła i odrzuciła zmiany Senatu zgodnie z wnioskiem Komisji z wyjątkiem zmiany do art. 61 ustęp 1, dotyczącej prawa osiedlania się, którą wbrew stanowisku

Komisji, Izba przyjęła wobec braku kwalifikowanej większości za odrzuceniem.

Sprawozdawca p. Hoffmann referował sprawozdanie Komisji oświatowej o zmianach wprowadzonych przez Senat do projektu ustawy o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w państwowych przemysłowych szkołach wyższych nieakademickich. W głosowaniu Sejm wszystkie poprawki Senatu odrzucił.

Pos. Surzyński referował rządowy projekt ustawy o publicznej służbie zdrowia. Mówca podkreśla, że w polskich warunkach troska o zdrowie narobiera szczególnego znaczenia. Położenie geograficzne i (Dalszy ciąg na str. 2gite).

po uzyskaniu zatwierdzenia przez Ministra bądź przedłużyła kadencję dotychczasowych okręgów na dalszy rok, bądź zamianowała ze swej strony członków tych okręgów. Czasokres 6 lat może być przez Radę Ministrów przedłużony o dalsze 3 lata. Komisja przysłała także zmianę art. 14, gdzie Senat

znosi przysm brania udziału w walnym zgromadzeniu, oraz ogranicza ilość pełnomocników, jakie adwokat może mieć na walnym zgromadzeniu do pięciu.

Natomiast Komisja odrzuca następujące poprawki merytoryczne Senatu art. 35, m. in. daje Naczelnej Radzie prawo ustalania wysokości opłaty wpisowej, dotyczącej opłaty te ustalała poszczególne Rady Okręgowe. Art. 61 mówi o tych sędziach i prokuratorach, i t. d., którzy chcą przejść do adwokatury,

nie mogą się oni osiedlić w tym miejscu, gdzie ostatnio pełnili służbę. Sejm ustalił, że te osoby przez 5 lat po opuszczeniu służby nie mogą się osiedlać jako adwokaci w tych miejscowościach w któ

Kowno, 1. 4. (PAT). Wczoraj o godzinie 11tej posel R. P. minister Charwat wręczył listy uwierzytelniające prezydentowi republiki litewskiej p. A. Smetonie. O godz. 10.25 do gabinetu p. ministra w hotelu „Metropol” przybył szef protokołu litewskiego ministerstwa spraw zagr. minister pełnomocny S. J. Girvainis. W kilka chwil potem nastąpił odjazd w kierunku pałacu prezydenta republiki.

Auto prezydentury, którym jechał minister Charwat w towarzystwie szefa protokołu, poprzedzało trzech husarów. Za autem prezydentury jechały dwa

samochody wiozące pierwszego sekretarza poselstwa p. Zaleskiego, attache poselstwa p. Dziarczykowskiego i radcę M. S. Z. Kłopotowskiego. Orszak zamykał oddział husarów.

Oddział ten w chwili zajęcia przez min. Charwatą miejsca w samochodzie oddał mu honory wojskowe. Gdy orszak zbliżył się do pałacu prezydenta go kompania honorowa z orkiestrą.

Na progu pałacu prezydenta min. Charwat powitany został przez dwóch oficerów służbowych prezydenta republiki, którzy wprowadzili posła polskiego na pierwsze piętro. Tam min. Charwata powitał sekretarz generalny prezydentury Bielskus, który wprowadził posła i swiata do sali recepcyjnej, gdzie obok prezydenta republiki p. A. Smetony znajdował się minister spraw zagranicznych p. Lozoraitis i sekretarz generalny (wice-minister spraw zagranicznych) Urbysz i pierwszy adiutant prezydenta p. k. Zukajtis.

Min. Charwat wygłosił następujące przemówienie:  
Panie Prezydencie!  
Mam zaszczyt złożyć Waszej Ekscelencji listy, którym Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej akredytuje mnie przy Panu w charakterze posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego.  
Jest mi szczególnie miło złożyć Waszej Ekscelencji szczerze życze

nia Prezydenta Rzeczypospolitej i Rządu polskiego dla osoby Waszej Ekscelencji oraz szczerą i pomyślności dla państwa litewskiego.

Mając zaszczyt być przedstawicielem Rzeczypospolitej Polskiej Litwie, oświadczam, że jestem stannowczym woli stworzenia trwałych podstaw do ustalenia stosunków dobrego sąsiedztwa, na cechowanych zaufaniem i szczerością, jakich wymagają rzeczywiste i bezpośrednio interesy dwóch państw sąsiednich oraz wspólne interesy obu krajów.

Podkreślam w tym duchu doniosłość zadania, które mi przypada, w imię za swój obowiązek, zapewnić Waszą Ekscelencję, że jestem w stanie wyrazić szczerą gotowość do jego wykonania, na wysokie poparcie Waszej Ekscelencji i cenne współdziałanie rządu litewskiego.

Do rozwoju tego rodzaju możliwości i do stworzenia możliwości nowych pragnę przyczynić się w miarę mych sił. Zadanie to będzie mi znacznie ułatwione, gdy w dążeniu do jego wykonania będę mógł liczyć na wysokie poparcie Waszej Ekscelencji i cenne współdziałanie rządu litewskiego.

Po odebraniu listów krótkie przemówienie wygłosił prez. Smetona, zapowiadając m. in., iż rząd litewski dołoży starań, by stosunki między obu państwami ułożyły się pomyślnie.

Wczoraj rano również posel litewski w Warszawie p. Kazys Skirpa złożył listy uwierzytelniające P. Prezydentowi R. P. na Zamku.

## Uroczyste wręczenie przez posła R. P. listów uwierzytelniających prezydentowi Litwy

Poseł litewski Skirpa na Zamku

**TOREBKI WIOSENNE ENIS**

MODELE 1938 PLAC MARIACKI 7.

### Zniesienie sądów przysięgłych faktem dokonany

Warszawa, 1. 4. (Tel. wł. — 1. r.) Dowiadujemy się, że szereg projektów ustawodawczych, przyjętych ostatnio w Sejmie i Senacie, został już opatrzone podpisem p. Prezydenta i przesłany do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. M. in. przesłano do ogłoszenia ustawy

o pozbawieniu obywatelstwa polskiego, którą ukazać się ma w dniu jutrzejszym, zyskując moc obowiązującą. Ponadto ogłoszona będzie nowela do kodeksu postępowania karnego, znosząca sądy przysięgłych

(Dalszy ciąg ze strony 1-ej)

sytuacja międzynarodowa zmuszają państwo do bezustannego czuwania i nie pozwalają zapchnąć zagadnień związanych ze służbą zdrowia na boczny tor.

P. Prystonowa twierdzi, że zorganizowanie pomocy lekarskiej dla wsi należy do najgłośniejszych zadań służby zdrowia. Trzeba też odróżniać ustawę o publicznej służbie zdrowia, która jest już dojrzała do wprowadzenia w życie, od ustawy przeciwgruźliczej, która jest ustawą wtórną, zależną od pierwszej. (Oklaski).

P. Długosz zaznacza, że ustawa sanitarna z roku 1919 nie zdążyła egzaminu, ale nie dlatego, że by nie była potrzebna. Nie należy obecnie stwarzać nowych ustawów, która nie będzie mogła wejść w życie. Trzeba przede wszystkim zapewnić środki finansowe na wykonanie tej ustawy.

Na zapytanie wicemarszałka Podońskiego, sprawodawca oświadczył, że nie sprzeciwia się poddawaniu pod głosowanie projekt ustawy o Prystonowej i Przystajonku, najpierw do głosowania na formalnym wnioskami p. Długosza o odesłanie sprawy na powrót do komisji. Wniosek ten przyjęto 58 głosami przeciw 37.

Pos. de Kruza prosił sprawozdanie komisji zdrowia publicznego i opieki społecznej o rządowym projekcie ustawy o zwalczaniu gruźlicy. Sprawozdanie wskazało, że projekt ustawy wymaga podwaliny pod właściwe formy walki z gruźlicą, z tym wrogiem społecznym, który zabiera więcej ofiar, niż wszystkie wojny świata.

Zwalczanie gruźlicy wymaga jasnego postawienia strony finansowej tego zadania. Była to kwestia, która wywołała największą dyskusję w komisji, gdyż projekt rządowy stawiał rzeczy dość niejasno. Wynajęcie za specjalnych projektów

określonego podatku na zdrowie publiczne, zostały przez Ministerstwo Skarbu uznane za niemożliwe do realizacji w chwili obecnej. Z uwagi na wyjątkowe położenie i wysiłki państwa, komisja podzieliła za stanowisko. Jednak p. minister skarbu zapewnił, że

w przyszłym roku wstąpi do budżetu twory umożliwiające wprowadzenie właściwej potęej walki z gruźlicą.

W tym duchu komisja uchwałała резолюcję. Zważywszy, że Racionalne zwalczanie gruźlicy wymaga większych środków finansowych. Sejm wyzywa rząd, aby w najbliższym preliminarzu budżetowym przewidział na ten cel odpowiednią kwotę.

P. Pelczyńska zaznacza, że ustawa o zwalczaniu gruźlicy jest ustawą o wielkiej doniosłości. Jednak przeciwko rządowej redakcji ustawy wypowiedziały się wydziały lekarskie z dwóch uniwersytetów, Towarzystwo Walki z Gruźlicą, a

A także szereg lekarzy, którzy bawatersko walczą z tą chorobą. Projekt ustawy nie stwarza nowych funduszy na walkę z gruźlicą i nie wskazuje skąd te fundusze mogą być uzyskane. Mówczymy na dziś, wależności, czy przedstawiony projekt przyczyni się w rzeczywistości do bardziej celowej walki z gruźlicą.

Winnym byłoby ustawę, która stawała nie tylko pozory, ale realne podsta wy zwalczania tej groźnej choroby. — Obecny projekt może przyczynić się tylko do zewidencjonowania wypadków zachorowań, ale

nie daje właściwych realnych podstaw do samej walki. Wnosi przeto pos. Pelczyńska aby projekt ustawy w odesłał spowrotem do komisji.

P. Frystonowa zaznacza, że ustawa ta jest raczej skierowana przeciwko gruźlikom, niż przeciw gruźlicy i jest na wskroś nierealna. Organizacje lekarskie i powagi świata, medycznego wy-

# DZIEWICZYNA SZUKA MIŁOŚCI!

## OD JUTRA W APOLLO

Wiszniewski, Cybulski, Orwid, Wysocki i Inni. — Scenariusz: Goebel i Sieroszewski. Reż. Gantkowski. Niebawala sceny pełne. Dramatyczny lot nad oceanem. Ku Brazylii. Młody niebom a wdorna postać.

# Brawurowa ofensywa powstańców przybiera błyskawiczne tempo

## Rozpaczliwy opór czerwonych pod Lerida

Saragossa. 1. 4. (PAT). Wojska gen. Franco w przyspieszonym tempie posuwają się naprzód na południe od rzeki Ebro, nie napotykając na opór.

Kolumna, postępująca się na wschód od Caspe będzie prawdopodobnie w prowincji Tarragony jeszcze w ciągu dnia dzisiejszego. Specjalny wywiadnik agencji Havasa donosi, że podjęcie w dniu wczorajszym generalnego ataku doprowadziło do znacznych postępów wojsk powstających na wszystkich odcinkach.

Na północno-wschód od Husca wojska gen. Solchaga dotarły do rzeki Esera, zajęły Sierra de Estada na wschód od Kanalu Aragońskiego i połączyły się z wojskami gen. Moscarda. Wojska te po zajęciu Monzon znajdują się w pobliżu Binefar, będącym ważnym węzłem komunikacyjnym, gdzie przechodzi droga Husca—Lerida i linia kolejowa Barbastro—Lerida. Armia gen. Yague dotarła wczoraj popołudniu na przedmieścia Leridy, będąc w ścisłym kontakcie z kolumnami gen. Garcia Valino, które wkroczyły do prowincji Tarragony na wschód od Caspe, kierując się ku Gandesa. Oddziały legionistów maszerują wzdłuż

drogi z Alcaniz do Walerenji i znajdują się w odległości 27 km za Alcania. Armia gen. Aranda, która dotarła do tej drogi na odcinku wysuniętym więcej na południe, uchroniła się w Sierra de San Marcos w prowincji Castellon i zagraża miastu Morella.

Barcelona. 1. 4. (PAT). Według o trzynastym li doniesień, powstańcy spotkali się wczoraj z silniejszym oporem i posuwanie się ich naprzód ulogło zwolnienia. Pod Lerida toczą się zaciekle walki.

### Schuschnigg oskarżony o zdradę stanu

Wiedeń. 1. 4. (PAT.) Koła oficjalne Rzeszy zaprzeczają pogłoskom, jako by były kanclerz Schuschnigg miał stanać przed sądem w Lipsku za „zdradę narodu”.

### Obrazy podkomitetu nainterwencji

London. 1. 4. (PAT.) Po raz pierwszy od dnia 3 lutego, zebrał się wczoraj w gmachu Foreign & Office podkomitet nainterwencji pod przewodnictwem lorda Plymoutha. Rozstrzeżenie twierdzi istnieją znaczne podobieństwo pomiędzy terrami stron, delegacja brytyjska wystąpiła z nowymi propozycjami kompromisowymi.

### Powrót legionu austriackiego

Salzburg. 1. 4. (PAT.) Wczoraj około godziny 7 rano legion austriacki w sile 8000 ludzi idący do swego obozu w Bawarii, dotarł do dawnej granicy austriacko-niemieckiej pod Freilassing. Na powitanie legionu, wyległy tłumy ludności.

### Potworne rozmiary cyklonu

Columbus (Kanzas). 1. 4. (PAT.) — Ofiarami cyklonu, który nawiedził okolicę, padło 27 zabitych i 230 rannych. Straty obliczane są na szgora milian dolarów.

### Armia japońska Mussolinemu

Tokio. 1. 4. (PAT.) Armia japońska postanowiła ofiarować Mussolinemu wykuty w srebrze model haubicy. Model ten, dziesięciokrotnie mniejszy od oryginału, otwarcza jedną z kilkunastu haubic, wykonanych w swoim czasie we Włoszech dla Japonii, a użytych następnie przy oblężeniu portu Artura.

### Podziękowanie

Wszystkim, którzy wzięli udział w poświęceniu meża mego śp. inż. Lipsza Józefa, przed wszystkim JWPaun Prof. Władysław w Lidzianku oraz Kolegom Związku z Politechniką Lwowskiej, JWPaun Drogow. Marianowi Baranowi, Kierownikowi Sturmu Politechnik Lwowskiej, Kolegom, Redakcji „Dziennika Polskiego”, którzy zamieścili wspomnienie poświęcone, wszystkim kolegom. Przejawców i Związkom, którzy odesłali mi swoje współczucie — składam im drogą serdeczną podziękowanie.

Jadwiga z Zawojickich Lisowskiej

## Nowości wiosenne!

w welnachs i jedwabiach w olbrzymim wyborze po cenach bardzo niskich poleca

# DOM MODY

właśc. ANTONI UWIERA jun.

LWÓW, HOTEL EUROPEJSKI

## Wyrok Sądu apelacyjnego w procesie Fieischerowej i tow.

Kraków. 1. 4. (PAT.) W dniu wczorajszym w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie orzecznym został przez prezydenta wodniczącego Trybunału wyrok w sprawie odwoławczej H. Fieischerowej i towarzyszy, skazujący:

Hindę Fieischerową na łączną karę 5 lat więzienia z zaliczeniem na poczet tej kary okresu tymczasowego aresztu od dnia 22 czerwca 1936 do dnia 9 września 1937 i na zapłacenie 200 zł. grzywny z zamianą w razie niedziałalności na 20 dni więzienia oraz na dodatkową karę utraty praw publicznych przez lat 10. Józefa Hochmanna na trzy lata więzienia i utratę praw publicznych przez lat sześć, Józefa Hollendra na trzy lata więzienia z zaliczeniem kary tymczasowego aresztu od dnia 2 lipca 1936 do dnia 26 października 1936 r. oraz na zapłatę grzywny 400 zł. z ewent. zamianą w razie niedziałalności na 40 dni więzienia; Ponadto orzecznym została utrata praw publicznych przez lat pięć.

Oddalony został wniosek I. Fieischerowej E. Farnbowej oraz Leiba Islera o warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności.

Trybunał zarządził następujące: w arestowalnym przebywającego na sali sądowej osk. Józefa Hollendra.

Po ogłoszeniu wyroku przewodniczący Trybunału Apelacyjnego s. S. A. dr Podobiński odczytał obszernie motywy wyroku.

## Dom publiczny w mieszkaniu urzędnika skarbowego

Warszawa. 1. 4. Tel. wł. — 1. r.) Donoszą z Grudziądz, że władze śledcze wykryły na terenie Grudziądziska skandaliczną aferę obyczajową, której głównym bohaterem jest inspektor kontroli skarbowej Domański.

Po dłuższych dochodzeniach okazało się, że Domański wraz z kilkoma znajomymi na terenie Grudziądziska obojętnością zwałbił do biura Izby Skarbowej nieletnie dziewczęta, tam je deprawował, wynagradzając pieniędzmi z funduszy skarbowych.

Przebieg śledztwa trzymamy jest w tajemnicy.

# D Z I S K I N O

# ERROL FLYNN

## BOHATER NASZYCH CZASÓW

Bilety wolnego wstępu i zniżone aż do odwołania nieważne

powiedzieli się za oddzieleniem ustawy i dokładniejszym jej opracowaniem.

Dokładniej wnosi o odruczeniu projektu ustawy, motywując tym, że koncepcja walki z gruźlicą nie została poparta realnymi planami jej finansowa-

nia, że cały ciężar tej walki ustawa wkłada na związki samorządowe.

W głosowaniu przyjęto wniosek p. Pelczyńskiej o odesłanie ustawy do komisji.

Lwów, dnia 31 marca 1938 r.

# Czy kolonie są ciężarem?

W kwietniu przejdzie przez cały kraj silna akcja propagandowa za przyznaniem Polsce kolonii. Użyty będzie do tego cały aparat propagandowy, jaki ma do dyspozycji L. M. i K., a więc prasa, radio, kino, ulotki, wiece, pochody, odczyty itd.

W obecnej sesji parlamentu poruszone publicznie sprawę kolonii dla Polski. Były głosy za i przeciw. Te ostatnie wywołały pewne echo w prasie. Był nawet taki senator, który odważył się powiedzieć, że kolonie będą nieszczęściem dla Polski. Były dzienniki, które powołać się na głosy pewnych ekonomistów dowodziły, że kolonie będą dla Polski ciężarem.

Zaliczyć ich należy do rzędu tych osób, które twierdziły, że niepotrzebne są sumy rzucające w Gdynię, że to jest rabunek gospodarstwa narodowego, że niepotrzebna nam flota, gdyż obcy dobrze obsługują, a tworzenie od podstaw floty jest ryzykowne.

Czas i wyniki poczynani Polski na morzu dowiodły, że sumy wrzucające do akcji morskiej stokrotnie się opłacają.

Dotychczasowe kolonialne spotkania w tych samych pesymistach. Gdyby wola narodu była zgodna, przedzielnymi osiągnęli swój rozwój morski, przedzielnymi załbimy nasz problem migracyjno-surowcowo-kolonialny. Otóż raczej nieszczęściem dla Polski są tacy pesymista senatorowie czy ekonomiści i potwarzający bezkrytycznie za nimi ich poglądy dziennikarze.

Dla ludzi pokroju takiego jak ów senator, który powiedział, że kolonie nie są dla Polski nieszczęściem, mamy odpowiedź, że historia tak polityczna jak ekonomiczna na przeszczeni 4 wieków nie notuje faktu, by kolonie rządzone mądrze bez okrucieństwa i rabunków, były kiedykolwiek nieszczęściem dla macierzy. Przeciwnie przynosiły tylko jej chwałę, potęgę i najwzniejsze bogactwo.

Czy kolonie są ciężarem? Owo kiezdym, mogą być ciężarem. Lec kiezdym i w jakich warunkach? Możliwe by ciężarem pewnie tereny kolonialne dla państwa, które jest przesycone koloniami i w swej polityce kolonialnej zmuszone trzymać się

pewnej linii, z koniecznością zaniebując pewne terytoria; co w konsekwencji pociąga za sobą konieczność dopłacania do nich. Okólnie jednak nigdy kolonie nie są ciężarem. To samo terytorium deficytowe dla Anglii czy Francji będzie kopalnią bogactwa dla Polski. Wzmienić tu można Kamerun, Togo, Północno-wsch. Afryka, i inne.

Twierdzenie, że uzyskanie terytoriów kolonialnych spowodowałyby w biednej Polsce głód kapitalistów, niewspółmierne wielki do korzyści ze źródeł surowcowych, jest bezzasadne. Kapitalista posiada te dziwne cechy, że narasta i rzuca się do akcji tam, gdzie widzi rentowność. Gdzie jej nie ma, tam ukrywa się. Polska jest za biedna, by płacić rocznie 200 milionów złotych za zbędne pośrednictwo kolonialne, a jest dość bogata we własne kapitały, by finansować wszelkie poczynania surowcowe w koloniach. Trzeba sobie jedynie uprzytomnić łączność między zagadnieniem surowcowym a rozwojem przemysłu, który w łańcuchu pociąga za sobą wzrost konsumpcji, produkcji, zatrudnienia, handlu, transportu i innych.

Sprawa byłaby trudna, gdyby na

świecie istniały terytoria dzikie, zupełnie nieukęte kapitalatem. Tak jednak nie jest, i gdyby Polska objęła jakieś terytorium, nie będzie miała trudności z uruchomieniem własnych kapitalistów.

Państwo, które jest wyłącznie rolnicze, bez przemysłu, które ma ludność biedną, a posiada kolonie przynależące do obszarów dwudziestokrotnie, mieć będzie poważne trudności w gospodarce kolonialnej — nie będzie jednak narażone na ponoszenie z tego powodu jakikolwiek ciężarów. Przeciwnie nawet kolonie dawać mu będą korzyści. Ze w tym wypadku utrzymanie polityczne kolonii przy macierzy jest trudne, to rzecz jasna.

Przeciwnicy polskiej polityki kolonialnej powołują się na państwo, które odpowiada powyższemu opisowi, tj. na Portugalię. Zapominają jednak, że dopiero za rządów obecnego dyktatora Portugalii, który reformował skorpumpowaną do ostatniej nitki administrację kolonialną, który ożywił handel metropolii z koloniami, te przestały być kłopotem dla Portugalii, a stały się jej dumą, podporą jej wzrastającej z dnia na dzień potęgi.

Polska nie jest podobną do Portugalii, mając bowiem rozwinięty przemysł wiece wzmian za surowce przysyłane fabrykaty potęgują handel między macierzą a kolonią do fantastycznych sum. Obroty surowcowe Polski wynoszą obecnie blisko pół miliarda złotych rocznie. Obroty Polski z jej koloniami w krótkim czasie wyniosły będą miliard złotych.

Kto potrafi zrozumieć związek przyczynowy między tanim surowcem z własnej polskiej plantacji czy kopalni we własnej kolonii a fabryką polską w kraju, powodujący niesłychany wzrost zatrudnienia i bogactwa, ten będzie zawsze gorąco pragnął kolonii dla Polski.

Mgr. L. M.

*Lawsze Tadne  
biale żeby zapiećnia*

**Chlorodont**  
PASTA DO ZĘBÓW

## PO MOWIE CHAMBERLANA

Deklaracja rządu brytyjskiego z dn. 24. 3. m. złożona Izbie Gmin przez premiera Chamberlana, w Izbie Lordów przez ministra spraw zagranicznych lorda Halifaxa nie przyniosła niczego sensacyjnego nowego, ale w sposób dość jasny i ściśle spozycowała wytworne polityki brytyjskiej i zakres spraw, w których jest Wielka Brytania gotowa każdej chwili wystąpić zbrojnie. A to właśnie nie dla wszystkich było dotąd całkowicie jasne.

Wprawdzie można twierdzić, że nadal nie jest to całkowicie wyjaśnione. Premier Chamberlain sprzeciwiał bowiem wypadki, w których Wielka Brytania będzie reagowała zbrojnie w sposób automatyczny, w innych zaś wypadkach zastrzegł rządowi brytyjskiemu swobodę decyzji. Lec to właśnie rozróżnienie jest treścią charakterystyczną dla polityki brytyjskiej i dla interesów Wielkiej Brytanii, dla której wprawdzie, jak dla żadnego innego mocarstwa nie ma na świecie regionu objętego z punktu widzenia jej interesów, ale która oczywiście nie wstrędzie jednakowo jest zainteresowana.

Posiadamy pewne żywotne interesy — oświadczył premier Chamberlain — w obronie których staniamo do walki, bez których nie możemy istnieć. Automatyczne wystąpienie zbrojne Wielkiej Brytanii spowoduje:

- 1) naruszenie jej terytorium, co się odnosi tak do Anglii, jak i do wszystkich dominów i kolonii, oraz linii komunikacyjnych brytyjskiego imperium;
- 2) niesprowokowana agresja terytorium Francji i Belgii;
- 3) naruszenie terytorium Portugalii lub Egiptu, których chronia traktaty tych krajów z Anglią.

W innych wypadkach orzec brytyjskie może to być usytu w obronie kraju na podstawie, ale rząd brytyjski zastrzeże sobie swobodę decyzji. Oznacza to, że wystąpienie takież uzależnia Anglia od okoliczności towarzyszących ewentualnemu konfliktowi zbrojnemu. W szczególności odnosi się ten wyjątek do Czechosłowacji, której jako najbardziej neutralniegcemu obecnie punktowi Europy poświęcił premier Chamberlain dłuższy ustęp.

Anglia nie jest już dziś izolowana od reszty kontynentu wyspą. W interesie jej leży nie tylko niedopuszczenie Niemiec do brzegów kanalu La Manche na obecne terytorium belgijskie i francuskie, ale także obchodzi ją żywo układ stosunków i sił w Europie środkowej. Konflikt w Europie środkowej może ją zmusić do interwencji, szczególnie w wypadku, kiedy zaangażuje się w rozgrzewie zbrojnej Francji. Nie chce jednakże Anglia brać na siebie żadnych zobowiązań, w szczególności zaś uchyla się od udzielenia gwarancji automatycznych Czechosłowacji. Czechom zaś jak w

wyrażeniu wynika z przemówienia Chamberlana, doradza ustępliwość wobec żądań Niemców suudeckich.

Chamberlain jest realistą. Od czasu, kiedy jako premier zaczął wywierać decydujący wpływ na politykę brytyjską, odrzuciła ona nawet w wystąpieniach zewnętrznych, słownych wszelkie mgliste hasła i wiare w formułki genezy. Polityka brytyjska zawsze cechowała duży stopień realizmu, obecnie charakter jej uległ pod tym względem całkowitemu wyjaśnieniu. Premier niejednokrotnie stwierdzał, że wiara w Ligę Narodów zbankrutowała i że stosowanie w przyszłości sankcji byłoby nonsensem. W ostatnim swym przemówieniu, którym właśnie się zajmujemy, nie wyszła się podkreślić, że rzeczą decydującą dla Anglii muszą być jej żywotne interesy.

Jedną jeszcze rzeczą uderza w deklaracji Chamberlana — to zupełne pominięcie sprawy stosunków angielsko-niemieckich, a zaakcentowanie natomiast pomysłowego przebiegu rokowań z Włochami. Jakiekolwiek rokowania między Londynem a Berlinem, o których mówiono dużej w dobie podróży lorda Halifaxa do Niemiec, są obecnie nieaktualne i należy należeć, by były aktualne w najbliższej przyszłości. Natomiast sprawa porozumienia angielsko-słowackiego przybera znowu realniejsze kształty. Mowa Chamberlana została w Rzymie przyjęta z dużym zaдовоłnieniem. A w rozmowach ambasadora brytyjskiego w Rzymie, lorda Perth, a min. Ciano zdołano osiągnąć znaczne postępy nawet w sprawie hiszpańskiej. Pogłoski o bliskim podróży min. Ciano do Londynu stają się coraz bardziej realne.

### Przegląd prasy

#### Krańska polityka oczekiwania

„Kurier Warszawski” w wstępnym artykule, poświęconym zagadnieniom polityki umowy polsko-ukraińskiej, zauważa:

„Uspode możnaaby uważać ostatecznie za objaw polityczny, gdyby wywołała przez siebie niejasność umiarkowanie realnych oczekiwań ukraińskich wobec państwa. Jednak wyjątkiem parlamentaryzmu ukraińskiego jest świadomość o czymś ostatecznym. Wszyskie kwestie są rozstrzygnięte nie tylko skarg na nietytułowane rzekomo zobowiązania strony polskiej, ale i sądzai nowych, których ugodą chyba nie przewidzieliśmy. Jak np. sądzania autonomii terytorialnej. Świadczy to dowodem, że ugodą zagadnienia ukraińskiego nie rozwiązania. Rozwiązanie jego nie da się też w przedkoniuniam naszym w takiej plaszczynie osiągnąć.

**Zima — to okres grozy dla bezrobotnych  
Nie wolno zwlekać z ofiarą  
na Pomoc Zimową  
Konto - P. K. O. 70.200 Pomoc Zimowa**

### Zakłady przemysłowe ruszają pełną parą

Jak się dowiaduje Ag. „Echo”, ostatnio uruchomiono dwie odlewnie Skarżysko i Stomporków, w których znalazło zatrudnienie około 400 robotników. Zakłady Ostrowieckie zwiększyły załogę o 4500 robotników, Starachowice również przyjmują masowo nowych robotników, w Radomiu buduje się dwa nowe piece ceramiczne oraz uruchomiono na fabrykę mebli i fabrykę formiów, w których znalazła pracę około 500 robotników, jak z tego wynika stan gospodarczy w Polsce robi znakomite postępy:

### Interwencja posłów polskich w Gdańsku w sprawie położenia ludności polskiej

Gdańsk, 31. 3. (PAT) W dniu wczorajszym przyjęci zostali przez wiceprezydenta senatu Hutha, zastępującego nieobecnego prezydenta senatu Greiseira, jak również posłów Bronisława Burdzyskiego i Antoniego Londzina, którzy przedstawili mu szereg spraw, dotyczących położenia ludności polskiej w Gdańsku.

Posłowie polscy przedstawili trudności, na jakie natrafia ludność polska. Są to przede wszystkim: Sprawa szkolnictwa, pośrednictwa

pracy, wymawiania dzierżaw i mieszkań, krzywdzenie przy udziale niu wsparć i zapomóg, zmuszania do występowania do grup zawodowych narodo- i socjalistycznych, przyzwłaszanie niuerczości i przedsiębiorstwa.

Wiceprezydent senatu Huth obiecał zbadać w tempie przyspieszonym przed stawione mu skargi i w wypadkach, stwierdzających słusność skarb, postarać się o ich usunięcie.

żyć dla celów wywiadowczych, bombardowania i obrony w ciągu dnia i nocy.

Włochy mogą mieć od 30-30 tys. tysięcy lotników, a cała organizacja lotnictwa jest doskonała.

Postęp, dokonany w budowie bomb i torped powietrznych jest zadawalający.

Doktryna wojny powietrznej jest oparta na zasadzie, iż wojna powietrzna być prowadzona w ten sposób, by wywołać zamieszanie u nieprzyjaciela, wpływające na stan moralny ludności.

Przemówienie swe Mussolini zakończy następującymi słowami: „No tym wszystkim, co powiedziałem, mam nadzieję, iż w umyśle waszym powstanie przekonanie, iż zagadnienia wojskowe są zagadnieniami podstawowymi i że poświęcam im większą część mego codziennego czasu. Pragnę, by w umysłach waszych powstało również przekonanie, że wszystko jest gotowe, i że możemy spać snem spokojnym. Odrzućmy wszelkie iluzje i utopie. Oto dlaczego poruczyliśmy Genewie, gdzie te iluzje i utopie panują. W stosunkach pomiędzy narodami decydujący jest ich potencjał wojenny. W pierwszym rzędzie naszego potencjału, umieszczamy siłę ducha, która nigdy nie była tak mocna, jak obecnie.

## PALTA org. angielskie CENY CH. STADLER bielskie FABRYCZNE LWÓW, JAGIELLOŃSKA 15

# Włochy są przygotowane do wojny

## Olbrymie zbrojenia morskie i lotnicze

Rzym, 31. 3. (PAT). Na dotychczasowym posiedzeniu senatu Mussolini wygłosił mowę, poświęconą całkowicie sprawom uzbrojenia i obrony narodowej. Przemówienie swe zaczął o godzinie 17-tej, oświadczając, iż pragnie poinformować senat, co uczyniono dla armii, marynarki i awiacji w ciągu 13-tu lat, od czasu gdy objął kierownictwo włoskimi siłami zbrojnymi.

Włochy, zaznaczył Mussolini, posiadają jako naturalną granicę Alpy.

Granica ta jest nie do przebycia. Jeśli się zamieśli kilka przełęczy. Pod ochroną tych granic żyje i rozwija się naród, liczący obecnie 48 milionów, a który w ciągu 10 lat osiągnie liczbę 50 milionów.

Populując pod sztandary wszystkich od 21 do 55 roku.

Włochy mogą zmobilizować 8 milionów, a nawet 9,

gdymy powołano młodzież od 18 do 20 lat. Otrzymają się więc 4 do 5 milionów, w których w pierwszej linii.

Następnie Mussolini przeszedł do zagadnienia materiałów wojennych, koniecznych do zmobilizowania armii. W 876 zakładach przemysłowych — osiadczył Mussolini — pracuje około 600.000 robotników

bez przerwy dla sił zbrojnych. Odbowujący ich dyscyplina wojskowa.

Przechodząc do zagadnień związanych z marynarką, Mussolini oświadczył, iż Włochy mają nie tylko prawo, ale i obowiązek posiadania marynarki wojennej godnej tej nazwy.

Zanalizowawszy szczegółowo program rozbudowy marynarki wojennej Mussolini powiedział, iż

Włochy posiadają obecnie największą flotyllę łodzi podwodnych na świecie,

przewyższającą flotyllę innych krajów.

Lotnictwo włoskie zaczęło potęgnić rozwijać się dopiero po dojściu do wład dy fascyzmu. Od roku 1924 do roku 1934 przesyła ono przez okres organizacji, w czasie którego dokonano lotów nad Morzem Śródziemnym i po nad oceanami.

Lotnictwo włoskie należy obecnie do pierwszych w świecie.

Włoskie siły lotnicze rozporządza ją kilkoma tysiącami zupełnie nowych aparatów.

Około 58.000 robotników w licznych zakładach przemysłowych, na całym

obszarze królestwa pracuje nad budową aparatów lotniczych i motorów.

Inżynierowie włoscy dają do stworzenia tytu aparatów, mogących słus

### Ostatnie wiadomości sportowe

## Rekordowo zainteresowanie meczem Polska — Jugosławia

Mecz rewanżowy Polska — Jugosławia o mistrzostwo piłkarskie świata, który się odbędzie w najbliższym tygodniu w Biadogrodzie, wywołał w całej Jugosławii niebывале zainteresowanie nie. Dotychczas sprzedano około 30 tysięcy biletów wstępu. Sfery piłkarskie Jugosławii chcą za wszelką cenę zrewanżować się Polakom za klęskę poniesioną w Warszawie. Składy obu drużyn przedstawiają się następująco: Jugosławia: Gleser, Hygl, Matosic, Lechner, Jabinski, K. Petrovic, Sipo, Marianovic, Lesnik, Vujadinovic, Pless.

Polska: Madejski, Szczepaniak i Galecki, Dytko, Nyz, Góra, Wodarz, Wilimowski, Wostal, Piontek.

Mecz Polska — Jugosławia, rozegrany zostanie po raz dziesiąty. Dotychczas Polska wygrała pięć spotkań i przegrała cztery. Stosunek bramek brami 27:25 na naszą korzyść.

W dniu wczorajszym odbyło się pod przewodnictwem prezesa ob. Edwarda Kozłowskiego, konstytuujące posiedzenie nowowybranego zarządu Klubu Motorowego Związku Strzeleckiego. Wiceprezesem Klubu i kierownikiem sekcji samochodowej został wybrany ob. Krasniński, sekretarzem ob. Łoś, skarbnikiem ob. Oleksy, kwater-

mistrzem ob. Łowczyński, funkcje referenta wychowania obywatelskiego pełni nadal ob. Kuhl, karpianem sportowym Klubu wybrano ponownie ob. Solowija.

### ZATRUCIE ETEREM

(a) Pogotowie Ratunkowe zawiadomiono zostało wczoraj po południu na pl. Dąbrowskiego 1. 3, dzie zatruciu eterem ulęgi niejaki Jan Duda. Pogotowie Ratunkowe przewiezło go do szpitala pol szecznego

### KARY ZA MOCNE OKIEN BEZ PASÓW OCHRONNYCH

Jak się dowiaduje Ag. „Echo”, Komisarjat Rządu wystosował do policji okólnik, przypominający, aby dokładniej przestrzegać zarządzenia w sprawie mycia okien (bez pasa ochronnego). Za mycie okien przez służbę domową bez pasa, podlegane będą do skutku odpowiedzialności proceduralnej czynnie.

# Zaprzysiężenie nowego rządu rumuńskiego

Bukareszt, 31. 3. (PAT). Nowy rząd rumuński złożył dziś wieczorem przysięgę w pałacu królewskim.

Skład nowego rządu jest następujący:

Premier — patriarcha Miron Cristea.

Min. spraw wewn. — Calinescu, który równocześnie jest ad interim ministrem praci i zdrowia.

Min. spraw zagr. — Petrescu Comnen.

Min. obrony narodowej — gen. Argestanu.

Min. skarbu — Cancior.

Min. oświaty i wyznań religijnych — biskup Mikołaj Colan.

Min. sprawiedliwości — Jamandi.

Min. rolnictwa — prof. Ionescu Sixesti.

Min. robót publ. — Ghelmegeanu.

Min. przemysłu i handlu — dotychczasowy gubernator banku narodowego — Constantinescu.

Min. lotnictwa i marynarki — gen. Pawel Teodorescu.

Min. praci i opieki społ. — prof. Kalea.

Podsekretarz stanu: gen. Glatz w min. obrony narod., Magureanu w przeyd. Rady Ministrów, prof. ks. Petrescu w min. wyzna., prof. Tzoni-

prez. zw. nauczycieli szkół ludow. w minist. oświaty.

Bukareszt, 31. 3. (PAT). Byli ministrowie spraw zagranicznych Micescu, czołnek polsko — rumuńskiego porozumienia prawnolego, wyjeżdżają z zamiarami towarzyszenia w mału do Polski, gdzie wygłosi odczyt o nowej konstytucji rumuńskiej.

Do Autoryzowanej Sprzedaży Aparatów Elektrycznych  
**FOTO-RADIO-PALACE** **Lwów, pl. Mariacki 8**  
 Posiadając od WPanów aparat Elektryczny Maestro pocuzam się do miłego obowiązku stwierdzić po wypróbowaniu wszystkich innych radiodiodobiorników, że powyższy jest niedocigniony pod względem selektywności, czystości i wiernego odbioru.  
 Dr W. G.

## Panikę wśród uczniów wywołał pijany napastnik

Warszawa, 31. 3. (Tel. wł. — 1. r.). Donoszą z Poznania, że gmach gimnazjum w Wolsztynie był widownią niezwykłej awantury, wywołanej przez alkoholika. Mieszkaniec Obry niejaki Mianczyński, który przybył do Wolsztyna, upił się i wtargnął do gmachu gimnazjum, gdzie wywołał wśród uczniów panikę.

Chłopcy nie mogąc uciec przed nim inną drogą, zaczęli wyskakiwać przez okna z wysokiego parteru. Piłak po sześciu za ich przykładem i upadł na podwórze głowa na dół. Wstał jednak i począł gonić chłopców.

Po pewnym czasie udało się go ułebwidzić. Następnie wezwano policję, która zabrała go na posterunek.

WYPRÓBOWANA PROŚBIA  
 Kłopoty z oczami  
 — Samodzielnie  
 — Leszczków —  
 Lwów, KOPERNIKA 2  
 Telefon 255-85

# Radykali zarzucają rządowi Bluma niepanowanie nad masami robotniczymi

Paryż, 31. 5. (PAT.) Rozstrzygnięcie w polityce finansowej i wewnętrznej premier Blum postanowił odroczyć o jeden dzień do piątku w tym celu, aby debaty w Izbie i senacie mogły się odbyć w ciągu soboty i niedzieli, a więc w dniach, kiedy giełda jest nieczynna.

Poniżej przygotowane projekty ustaw finansowych zawierają już bardzo poważną ilość paragrafów, co grozi poważnym przeciągnięciem się dyskusji, przeto — jak twierdzą w kołach politycznych — premier skłonił się w ostatniej chwili do uprzedzenia całej dyskusji i do

uwertura do nowego kryzysu gabinebowego.

W kuluarach parlamentarnych uważają za tego powodu sytuację gabinetu premiera Bluma za niesłychanie trudną, a nawet niemal za beznadziejną.

Tym bardziej, że sytuację komplikują powtórnie dwa momenty dodatkowe.

Pierwszym jest niezachowana dotychczas faja strajków okupacyjnych, które wywołują silną opozycję w kołach radykalnych, uważających strajki za dowód, iż

ministerstwo socjalistyczne w rządzie nie panuje nad masami robotniczymi

i nie dają gwarancji spokoju społecznego, który w oczach radykałów jest jedną z głównych racji bytu współzależania z socjalistami w rządzie. Drugim momentem jest niesłychanie zwątpienie o kampania, jaką naczelnicy organów so-

cialistyczny „Populaire” prowadzi przeciwko senatowi.

Kampania socjalistyczna wywołała w kołach senatu zamiast zastraszania, raczej odruch oburzenia, który bardzo poważnie utrudnił zadanie premierowi Blumowi przy próbie legalnego i normalnego zrealizowania najważniejszych założeń jego polityki finansowej.

## Straszna katastrofa kolejowa

Barcelona, 31. 5. (PAT.) W pobliżu Barcelony rozbił się pociąg pasażerski wpadając na cysternę z naftą, co spowodowało pożar, który ogarnął znaczną część wagonów. 25 osoby utraciły życie.

## 448 milionów dolarów na wojsko

Nowy Jork, 31. 5. (PAT.) Izba reprezentantów uchwaliła kredyty na cele wojskowe w wysokości 448 milionów dolarów.

## Niepowstrzymana ofensywa wojsk gen. Franco

Saragossa, 31. 5. (PAT.) Agencja Havasa donosi: Wojska powstancze dotarły dziś rano do drogi, wiodącej z Alcani do Morella i znajdują się w odległości około 45 km. od Tortosa. Armia gen. Aranduy, która zajęła Sier-

ra San Marcos na południowym zachodzie prowincji Castellon, znajduje się również w odległości 45 km. od portu Vinaros.

Wojska rządowe czynią rozpaczliwe wysiłki, przeprowadzając atak za atakiem, nie mogą jednak powstrzymać postępów oddziałów powstanczych.

Saragossa, 31. 5. (PAT.) Jak podaje korespondent Havasa, w tym samym czasie, kiedy armia atargaska dotarła do Leriy, kolumny gen. Garcia Valino podjęły atak na wschód od Caspe.

Saragossa, 31. 5. (PAT.) Wojska gen. Franco znajdują się, jak donosi Reuter, w odległości 3 km. od Leridy.

## NA WIOSNĘ! Najnowsze modele PŁASZCZY, KOSTIUMÓW, KOMPLETÓW I SUKIEN

POLECA

### KONFEKCJA DAMSKA „FEMINA”

Lwów, plac HALICKI 12a, l. p. (róg ulicy Batorego)

P. T. Urzędnikom udzielamy kredytu na dogodnych warunkach. 3184

## Wizyta posła R. P. Charwata

Kowno, 31. 5. (PAT.) Poseł R. P. w Kownie Charwat, złożył dziś w południe oficjalną wizytę litewskiemu ministrowi spraw zagranicznych Łozorajskisowi, który następnie rewizytował min. Charwata w jego apartamencie.

Ryga, 31. 5. (PAT.) Prasa łotewska

poświęca dużo uwagi normalizacji stosunków polsko - litewskich. Dzienniki zamieszczają opisy przyjazdów posłów do Kowna i Warszawy i podkreślają życzliwość tonu sprawy polskiej wobec Litwy.

## Posel litewski p. Skirpa złożył wizytę ministrowi Beckowi

Warszawa, 31. 5. (PAT.) Wczoraj w południe nowomianowany poseł Republiki litewskiej w Warszawie p. Skirpa udał się do gmachu Ministerstwa Spraw Zagranicznych i złożył wizytę ministrowi Spraw Zagranicznych p. Łozorajskisowi.

Następnie poseł Skirpa przedstawił członkowi poselstwa litewskiego w

Warszawie radcę Trimaksasa oraz sekretarza poselstwa Karinkiszisa.

Warszawa, 31. 5. (PAT.) Poseł litewski w Warszawie p. Skirpa odwiedził w dniu wczorajszym dyrektora Protokołu Dyplomatycznego p. Romera, który rewizytował go w godzinach popołudniowych.

## Pierwsza rozmowa telefoniczna polsko - litewska

Swalaki, 31. 5. (PAT.) W dniu dzisiejszym w obecności przedstawicieli dyrekcji pocztowych polskiej i litewskiej odbyło się połączenie linii telefonicznej na granicy polsko - litewskiej w Gromadziszkach.

O godzinie 17 min. 48 odbyła się pierwsza rozmowa, posiadająca charakter próby technicznej pomiędzy Warszawą a Kownem.

Dirykt ustawieniami na linii polskiej wzmianczony w Białymostku i Swalakach, rozmowę słychać było doskonale.

## Prośba Rudroffa

Warszawa, 31. 5. (Tel. wł. — l. r.) Znany z kilkunastu procesów dawny właściciel majątku Brody, Rudroff, skierował pismo do sądu z prośbą, aby przysyłał mu pieniądze na bilet kolejowy, który kosztuje 5 zł, ponieważ znajduje się po wyjściu z więzienia bez grosza.

Rudroff ma się stawić niebawem w Lwowie na audyencji w sądzie w sprawie sprawozdania z zarządu przynusowego jego majątku.

## Proces dr. Drobnera

Kraków, 31. 5. (PAT.) Na dzisiejszej rozprawie przeciwko dr. Drobnerowi w trybunał zakończył przestępstwa nie świadków.

Jako ostatni zeznawał b. inspektor pracy w Krakowie inż. Czarniecki, b. poseł na sejm z ramienia P. P. S. Du Bois i red. M. Statter.

Po zakończeniu postępowania dowo dogo trybunał postawił przysięgłym pytania.

Wyrok zapadnie prawdopodobnie 1 kwietnia b. r.

## Katastrofa w hali żepelinowej

Frankfurt, 31. 5. (PAT.) Część ruśnięta znajdująca się w budowie dawnej hali Zeppelinowa runęła do popołudniu z niewiadomych do tychczas przyczyn. Pod gruzami znalazło śmierć 3 osoby.

## Adwokatom aryjskim w Austrii nie wolno bronić Żydów

Wiedeń, 31. 5. (PAT.) Komisarzy nacjonalistycznej Austrii wydał zarządzenie, mocą którego: 1) adwokatom aryjskim nie wolno przyjmować obron Żydów w sprawach karnych, wywyższy obrony z urzędu, 2) nie wolno im interweniować w sprawach Żydów u władz bezpieczeństwa, 3) mogą oni doprowadzić do końca rozpaczliwe procesy w sprawach cywilnych, o ile nie są przywołani lub pełnomocnikami izb adwokat-

kich, względnie partii. 4) w nowych procesach cywilnych adwokat aryjski wolno zastępować Żydów tylko wtedy, jeżeli w danej miejscowości nie ma adwokata Żyda, a sam proces nie jest skierowany przeciwko aryjskiemu i adwokat aryjski nie jest pełnomocnikiem lub funkcjonariuszem państwowym.

Kolonia, 31. 5. (PAT.) Kanderl Raszny Hitler przybył dziś popołudniu do Kolonii.

## Sprawa badań geologicznych

Warszawa, 31. 5. (Tel. wł. — l. r.) Rada Ministrów przyjęła na ostatnim posiedzeniu projekt dekretu Prezydenta o państwowej służbie geologicznej. Państwowa służba geologiczna polega na prowadzeniu planowych badań geologicznych na ziemiach R. P. celem poznania złóż surowców w kraju i umożliwienia praktycznego ich użytkowania dla gospodarstwa narodowego.

Według projektu podstawowa służba geologiczna sprawują Państw. Rada Geologiczna i Państwowy Instytut Geologiczny, podległe Ministrowi Przemysłu i Handlu.

## Akcje Banku Polskiego korzystają z ulg podatkowych

Ag. „Echo” donosi: Na podstawie artykułu 77. statutu Banku Polskiego, akcje Banku i płynące z nich dochody korzystały do końca ub. roku z przywileju zwolnienia od wszystkich podatków.

Ponieważ w roku bieżącym nasunęły się wątpliwości niektórym posiadaczom akcji czy wymieniony termin odnosi się do okresu, za jaki przypada należna do

wypłaty dywidenda czy też do momentu faktycznej jej wypłaty, należy stwierdzić, że sprawa ta traci na aktualności wobec wniesienia do Sejmu rządowego projektu Ustawy o ulgach podatkowych dla akcji Banku Polskiego.

W myśl tego projektu akcje Banku Polskiego oraz wypłaca od nich dywidenda i superdywidenda mają być podatków i innych danin publicznych, państwowych i samorządowych zwolnione. Intencją projektu jest utrzymanie rentowności tych akcji i zapobieżenie ewentualności masowego ich pozbywania się, co wpłynęło by na zniżkę kursu i wywarło niepożądany wpływ na kształtowanie się kursu pozostałych papierów.

Uzasadnienie projektu wskazuje specjalny charakter akcji Banku Polskiego i przemawia za traktowaniem ich w sposób podobny jak obligacji państwowych, które zostały zwolnione od wszelkich danin.



Laurent Wielkiego Konkursa Zimowego Polskiego Rządu p. Bronisław Mielicki przy wozie marki „Chevrolet” LG 228/347.

Miawolki

Na wiosnę inaczej...

Z wiosną wszystko jest tak inne... Inne. Na przykład w zimie jest ciepło, węgłi tani, człowiek wytrzyma się w ciepłym pokoju i błogostawi swego garnkownika, który wprawdzie opala nie szanując, ale opala mieszkanie dobrze. Co innego z wiosną. Z wiosną jest zimno. Ale w piecach się nie pali. Dlaczego? Bo już wiosna. Zimno, ale już wiosna. Człowiekiem trzeba być, człowiek klnie jak tylko potrafi, kicha, szmerze — nic, już wiosna.

Albo na przykład śniegowiec: w zimie ulice są suche, słonece przeje, wiew w nogi ciepło — ale jest zima a co za tym idzie musi się nosić śniegowiec. To no prosty narzędzie do dobrego tonu. Na wiosnę inaczej. Na wiosnę, pod grózbą omdlenia, nie wolno wyjść na ulicę w śniegowcach. Zimno, deszcz, w śnieg, błoto po kostki — ale ani lady ani gentlemn w śniegowcach na wiosnę nie chodzi. Bo nie. Bo na wiosnę trzeba inaczej.

Tak samo kapelusze. Skóra na głowie pięknej pani cierpliwie, włoży szalik dębem, żeby dygota — no to czaj piękna pani ma — na głowie ptasie grzazdki ze słomki. Bo wiosna i bo tak właśnie, w słonce, w słonec na Riwierze. Nic to, że Lwów i że zimo.

Ta Riwiera zrobiła sobie porządną reklamę. Nie ma o czym mówić.

Krzyczą także głośno, że na wiosnę trzeba zmienić szynclę i karmenadę na zielonkę. Kręć taka zielonka w gębie, łyż z oczu wyszka, po intymnych miścach w miście gna człowieka — ale musi się jeść. Bo wiosna.

Kochani Czytelnicy. Protestuję przeciw barbarzyństwu wiosny! Protestuję przeciw nierozumnym zmianom. — Wszystkim wielbielcom zimy wyznaczam spotkanie: 12. XII. 38, godz. 12 w południe pod pomnikiem Mickiewicza.

Do śnież rozpoznańczy: śniegowiec na nogach, szynclę w lewej ręce a połono drzewa w prawej. Do miłego zobaczenia. Ie.

ZE SPORTU

A JEDNAK MARUSZAR BYŁ LEPSZY OD RUNDA. Najpowściągliwie niemieckie czasopismo narciarskie „Der Winter” z Monachium podaje w numerze marcowym obszerną sprawozdanie z narciarskich mistrzostw świata w Lahli i Engelbergu. Pismo opisuje konkursy skoków w Lahli dobie następująco: Najładnie skakał Polak Maruszar, który osiągnął 66 i 67, jednakże najmłodszy Rued

Oblicze kulturalne Wiednia po ostatnich wypadkach marcowych

(Korespondencja własna „Dzien. Pol.”)

Wiednie — w marcu.

Ostatnie tygodnie w Austrii przemieniły do gruntu niemal życie kulturalne Wiednia. W całym szeregu kulturalno-artystycznych instytucji nastąpiły zmiany, wywołane wprowadzeniem w b. Austrii węgla, obowiązującego obecnie regime'u.

Zmiany dokonane na terenie teatrów wiedeńskich są ogólnie wszystkim już znane. I tak, miejsce dotychczasowego dyrektora „Burgtheater” Röbbelinga, zajął Mikołaj Jełusich znany autor liczących powieści historyczno-mograficznych. W odpałku swojej pracy na tym odpowiedzialnym stanowisku, będzie miał Jełusich do pokonania cały szereg trudności związanych z filią Burgtheateru, jaką jest „Akademietheater”. W głównym budynku oddanym mu został do pomocy sławny aktor i reżyser Werner Kraus, który według wszelkiego prawdopodobieństwa zostanie w nie długim czasie dyrektorem któregoś z teatrów. — Kierownikiem niemieckiego „Volks-theater” jest nadal Jahn, który w obecnej chwili pochłonięty jest całkowicie pracą nad realizacją sceniczną II części „Fausta”, którą zamierza wprowadzić na afisz w najbliższym czasie.

Ernest Lothar z teatru „In der Josefstadt” zrzekł się funkcji kierownika w Teatrze Rheinhardta. Również dr. Beer złożył kierownictwo „Scala”. Na stanowisku dyrektora wiedeńskich Opery pozostał nadal dr. Kerber, natomiast oddalony został drugi dyrektor opery Bruno Walter, który akurat

podczas marcowego przewrotu w Austrii był we Wiedniu nieobecny. Głównym kierownikiem orkiestry Krays, oraz dyrygent Alwin, ustąpił miejsca nowemu, młodszemu słowemu. Sławna Opera Narodowa utraciła swego dotychczasowego dyrektora Ernesta, oraz gościnnie występującego dyrektora Operetki Kowalewskiego.

Kwestia obniżenia naczelnych stanowisk w muzeach wiedeńskich, oraz reorganizacji ich nie jest jeszcze definitely ustalona. Jak narazie, Nowoczesna Galeria została, w fazie obecnego przemian, na czas nieograniczony, zamknięta.

Doniosłe zmiany nastąpiły również na terenie rozgłośni wiedeńskiego radia, które całkowicie przeszło pod wpływ niemieckich narodowych-socjalistów. Miejsca dawnych speakerów o głosach tak charakterystycznych dla muzyki i dialektu wiedeńskiego, zajęli speakerzy niemieckiej Rzeczy.

Ogólnie rzecz biorąc, wszystko stare, dawne, przysięgnięte swoistą kulturą Wiednia należy już niepodzielnie do przeszłości.

Umowy zbiorowe w C. O. P.

Związki zawodowe zażądały zawarcia umowy zbiorowej na robotach, prowadzonych przy budowie fabryki: ligniny, sztucznego kauczuku i opon samochodowych. Inspektor Pracy wszczął już pertraktacje.

Lwowski Okręgowy Związek Lekkoatletyczny organizuje dnia 3 kwietnia 1938 r. bieg na przedzielną mistrzostwo okręgu dla seniorów na 5000 metr., dla juniorów na 2000 metr. Start i meta w białej Czarnych o godzinie 11-tej.

ODMILODOWY SKŁAD ANGIELSKIEJ REPREZENTACJI TENISOWEJ. Po zwycięstwie w Austrii, Anglia postanowiła odmówić zupełnie składowi reprezentacji dawisupacowej. Pod uwagę brano są: Butler, Philby, Jones, Mc Phail, Shaines, Wilde. Z tych zawodników ustulony zostaje skład reprezentacji.

ZAKAZ ROZEGRANIA IMPREZ SPORTOWYCH W DNIU 10 KWIEŃCIA W RZESZY

Przewódca sportowy Rzeszy von Tschamner o Osten zarządził, by w dniu 10-go kwietnia w Rzeszy, w dniu ma się odbyły plebiscyt, zakazane zostało rozegranie jakiegokolwiek imprez sportowych na całym terenie Rzeszy niemieckiej i Austrii.

Czytelnictwo i nakłady

Prof. Jan St. Bystron w swej świeżo wydanej książce — „Publiczność literacka” — przytacza ciekawe dane o czytelnictwie i nakładach dawnej i dziś. O rozmiarach czytelnictwa dają nam pojęcie cyfry nakładów. Niewątpliwie, ilość nakładów nie oznacza ilości czytelników; jednak egzemplarze może obciążać większa ilość osób, z drugiej zaś strony często ktoś kupuje z przyzwyczajenia, poczucia konieczności swego szubnizmu książkę, której nie czyta, ale w każdym razie jedynie te cyfry mogą nam dać pewną w tej mierze orientację. Tak np. we Francji pierwsze nakłady nie przekraczają 200—300 egzemplarzy, w wieku XVII dochodzą do 500, wstępująco znacznie w osiemnastym, dzieku najbardziej poczynny pisarz Voltaire, drukując pierwsze wydania. W XVIII wieku mamy do czynienia z wielkimi nakładami, co prawda trafia tylko aktualnych wydań, głównie politycznych. W tym czasie broszura Defoens miała w ciągu czterech lat 9 wydań na do brym papierze i 12 wydań na lichym papierze, ale w bardzo niskiej cenie. Sprzedano tego dzieła na ulicach Londynu 80.000 egzemplarzy. Sławne kaza nia doktora Schaverell, które spowodowały upadek rządu Whigów za królów Anglii, rozszły się w kilku dniach w 40.000; pamflet jakiegoś Bensona osiągnął w sprzedaży w samym Londynie 60.000 egz., poza tym jeszcze były wydania w Dublinie i Edynburgu; pisma polityczne Swifta rozchodziły się również w tysiącach egzemplarzy. W Polsce nakład książek nigdy nie był większy proporcjonalnie do ludności, niż w krajach innych. Prof. Bystron podaje kilkunastu autorów, których dzieła osiągnęły ponad 20 tysięcy nakładów: „Soból i Panna” Weysenhoffa — 56.785 egz., „Rzeczy wesołe” Makuszyńskiego — 45.000, „Ziemie fiordów i fiejdów” Struwickicza — 42.000, „part polski” Korywey — 40.000, „Z dziełoj tęsknoty” Maszyńskiego — 30.000, „Wycieczki” Olechowskiego — 24.000, „Rybniczcy” Smolarskiego — 22.000 i inn. Ciekawe, że Fr. Ossendowski, którego książki w Polsce miały 2—6 wydań po 5.000 egz., cieszył się za granicą większym powodzeniem. Przekłady jego książek w U. S. A. liczyły po 15—48 wydań po 10.000 egz. w Niemczech 10—20 wydań po 10.000 i we Francji 10—25 wydań po 5.000 egz. Jest on bezsprzecznie najpocześniejszym polskim pisarzem Zachodu.

Wiednie — w marcu. Ostatnie tygodnie w Austrii przemieniły do gruntu niemal życie kulturalne Wiednia. W całym szeregu kulturalno-artystycznych instytucji nastąpiły zmiany, wywołane wprowadzeniem w b. Austrii węgla, obowiązującego obecnie regime'u. Zmiany dokonane na terenie teatrów wiedeńskich są ogólnie wszystkim już znane. I tak, miejsce dotychczasowego dyrektora „Burgtheater” Röbbelinga, zajął Mikołaj Jełusich znany autor liczących powieści historyczno-mograficznych. W odpałku swojej pracy na tym odpowiedzialnym stanowisku, będzie miał Jełusich do pokonania cały szereg trudności związanych z filią Burgtheateru, jaką jest „Akademietheater”. W głównym budynku oddanym mu został do pomocy sławny aktor i reżyser Werner Kraus, który według wszelkiego prawdopodobieństwa zostanie w nie długim czasie dyrektorem któregoś z teatrów. — Kierownikiem niemieckiego „Volks-theater” jest nadal Jahn, który w obecnej chwili pochłonięty jest całkowicie pracą nad realizacją sceniczną II części „Fausta”, którą zamierza wprowadzić na afisz w najbliższym czasie. Ernest Lothar z teatru „In der Josefstadt” zrzekł się funkcji kierownika w Teatrze Rheinhardta. Również dr. Beer złożył kierownictwo „Scala”. Na stanowisku dyrektora wiedeńskich Opery pozostał nadal dr. Kerber, natomiast oddalony został drugi dyrektor opery Bruno Walter, który akurat podczas marcowego przewrotu w Austrii był we Wiedniu nieobecny. Głównym kierownikiem orkiestry Krays, oraz dyrygent Alwin, ustąpił miejsca nowemu, młodszemu słowemu. Sławna Opera Narodowa utraciła swego dotychczasowego dyrektora Ernesta, oraz gościnnie występującego dyrektora Operetki Kowalewskiego. Kwestia obniżenia naczelnych stanowisk w muzeach wiedeńskich, oraz reorganizacji ich nie jest jeszcze definitely ustalona. Jak narazie, Nowoczesna Galeria została, w fazie obecnego przemian, na czas nieograniczony, zamknięta. Doniosłe zmiany nastąpiły również na terenie rozgłośni wiedeńskiego radia, które całkowicie przeszło pod wpływ niemieckich narodowych-socjalistów. Miejsca dawnych speakerów o głosach tak charakterystycznych dla muzyki i dialektu wiedeńskiego, zajęli speakerzy niemieckiej Rzeczy. Ogólnie rzecz biorąc, wszystko stare, dawne, przysięgnięte swoistą kulturą Wiednia należy już niepodzielnie do przeszłości. Związki zawodowe zażądały zawarcia umowy zbiorowej na robotach, prowadzonych przy budowie fabryki: ligniny, sztucznego kauczuku i opon samochodowych. Inspektor Pracy wszczął już pertraktacje. Lwowski Okręgowy Związek Lekkoatletyczny organizuje dnia 3 kwietnia 1938 r. bieg na przedzielną mistrzostwo okręgu dla seniorów na 5000 metr., dla juniorów na 2000 metr. Start i meta w białej Czarnych o godzinie 11-tej. ODMILODOWY SKŁAD ANGIELSKIEJ REPREZENTACJI TENISOWEJ. Po zwycięstwie w Austrii, Anglia postanowiła odmówić zupełnie składowi reprezentacji dawisupacowej. Pod uwagę brano są: Butler, Philby, Jones, Mc Phail, Shaines, Wilde. Z tych zawodników ustulony zostaje skład reprezentacji. ZAKAZ ROZEGRANIA IMPREZ SPORTOWYCH W DNIU 10 KWIEŃCIA W RZESZY. Przewódca sportowy Rzeszy von Tschamner o Osten zarządził, by w dniu 10-go kwietnia w Rzeszy, w dniu ma się odbyły plebiscyt, zakazane zostało rozegranie jakiegokolwiek imprez sportowych na całym terenie Rzeszy niemieckiej i Austrii.

Żiód grosz na F. O. N.

w istinno dalkich, azjatyckich krajach, naprzymler w Tcheranie. — Tak jest, panie profesorze. Ubiegłego lata. — Nu da... Czyż widziałeś tam wieżkie zdobycze jweropejskiej kultury, naprzymler samochody? — O tak, nawet bardzo wielkie. Takie, w których mieści się trzydziście osób i więcej. Kursują one po mieście, lecz od miasta do miasta. — To są autobusy, a kursują dalego, z tych kolci niet. To nie jest pstep, lecz zaoferanie. Siadaj, Siwiraniszir! — Trzydziestu Azjatów triumfowało. Patrzył na mnie z uznaniem. Profesor Sanin zamilkł speszony. Wszak było jego obowiązkiem wychować swoich uczniów na dobrzych Europejczyków. — Czy był który z was w Berlinie? — zapytał nagle. — Widocznie nauczyciel nasz miał dził swój nieszczęśliwy dzień. Bo skądż Majkow podniósł rękę i oświadczył, że jako małe dziecko był w Berlinie. Przypomniał sobie jeszcze dobre duszka, niesamowitą kolejkę podziemną, hałaśliwą kolejkę i kromkę chleba z szyn kę, którą mu matka ukradła.

KURBAN SAID

o zachowania się, moje dzieci, czy mia sto nasze zaliczone będzie do posterpowej Europy, czy do zaoferanej Azji”.

Profesor uśmiechnął się z upodobaniem. Czterdzięciu uczniów trzeciej klasy cesarskiego rosyjskiego humanistycznego gimnazjum w Baku, w Transkaukacji, aż zażelęno, gdy spojrzeli w te ochłania wiedzy i zrozumienia. Jaka cięty na nich odpowiedzialność!

Przez chwilę milczeliśmy wszyscy: trzydziestu mahometan, czterech Ormian, dwóch Polaków, trzech sekciarzy i jeden Rosjanin. W pewnej chwili sędziarza na ostatniej ławce Mehmet Haidar podniósł rękę i powiedział: — Panie profesorze, my wolimy zostać w Azji.

Rozległ się głosny śmiech. Mehmet Haidar już po raz drugi uczeszczał do trzeciej klasy. Miał zresztą widoki przeciwność w tej klasie raz jeszcze, gdyby Baku miało nadal należeć do Azji. Spojrzył ukas ministerjalny

bowiem pozwalał tubylcom Rosji 1938-tychlety repetaować klasę dowolną ilość razy.

Profesor Sanin, w swoim wygalonowanym mundurze rosyjskiego nauczyciela gimnazjalnego zamręczył brwii: — Ty zatem, Mehmet Ali, chcesz pozostać Azją. Chodź-no tu. Czy możesz uzasadnić swój pogład?

Mehmet Haidar wyszedł na środek, czerwony jak rak, milczał, ale miał w sta otwarte. Zamręczył brwi i patrzył przed siebie gupawo. Nie wiedział, co powiedzieć. Podczas gdy czterech Ormian, dwóch Polaków, trzech sekciarzy i jeden Rosjanin bawili się jego głupota, podniosłem rękę i oświadczyłem: — Panie profesorze, i ja również wolalbym pozostać w Azji.

— I ty, Ali Khanie Siwiraniszir? Chodź-no na środek.

Profesor Sanin wysunął dłoń wargę i w duszy zlorzęczył losowi, który wygnął go aż na brzeg Morza Kaspijskiego. Potem chrząknął i rzekł poważnie: — Może ty przynajmniej umotywużesz swój zapatrywaniem?..

— Oczywiście. Czuję się w Azji zupełnie dobrze. — Nu da... A byłże ty, kiedykolwiek

ALLIANCE

Autoryzowany przekład H. Bukowicko

ROZDZIAŁ I

„Europa otoczona jest od północy, południa i zachodu morzami, Północne Morze Północne, Morze Śródziemne i Ocean Atlantycki tworzą naturalne granice tego kontynentu. Za najbardziej wysunięty na północ punkt Europy uważa nauka wyspa Magerø, cyrul południowy tworzy wyspa Kreta, zaś najbardziej na zachód wysuwa się grupa wysp Dumone Head. Wschodnią granicą Europy ciągnie się poprzez cesarstwo rosyjskie i przedzie Uralu, Morzem Kaspijskim i wzbudza przez Transkaukację. Co do tego odcinka nauka nie wypowiedziała jeszcze swego ostatniego słowa. Podczas gdy jedni uczeni uważają obszar, położony na południe od kaukaskiego masywu górskiego, za należący do Azji, inni sądzą, zwłaszcza że względu na kulturalny rozwój Transkaukacji, że i ten kraj należałoby zaliczyć do Europy. Zależy więc do pewnego stopnia od wazny

# Nowy typ bezrobotnych w raju sowieckim

Od chwili przeprowadzenia ostatniej czwylki tysiące byłych komunistów, którzy dawniej należeli do partii i załamali najrozmaitsze stanowiska i posady pozostają obecnie bez pracy. Jak wiadomo, przeprowadzona przez komisarza generalnego bezpieczeństwa Jewnowa „czystka” dała się na dwa okresy. Do stycznia 1938 wyrzucono masowo z partii wszystkich tych członków, co do których istniał chociażby cień podejrzenia, iż należą do opozycji. Na podstawie licznych donosów wydłużono z partii wówczas w niektórych okręgach prawie połowę członków organizacji partyjnej. Tak n. p. na Ukrainie, gdzie ogólna liczba członków komunistycznej partii Ukraińskiej wynosiła około 300.000, przeszło 120.000 było wykluczonych z partii. W całym ZSSR ilość „wycyszczonych” osiagnęła imponującą liczbę około miliona.

Pod naciskiem tych faktów i straszącego im wrzenia, Stalin postanowił zmienić nieco taktykę i w styczniu r. b. CK, wszechwzględnej partii komunistycznej powziął uchwałę, krytykującą dotychczasowe metody czystki i zalecającą nawet rehabilitację tych wykluczonych z partii komunistów, przeciwko którym nie ma konkretnych dowodów ich nastawienia opozycyjnego. Należy natomiast usunąć z partii tych komunistów, którzy bezpodstawnie oskarżeni swych kolegów o opozycję, aby występować się Stalinowi.

W ten sposób nastąpił drugi okres „czystki”, kiedy wykluczono z partii cały grono byłych denuncjatorów. Istotną rolę polityki Stalina wywolywały oczywiście całkowicie bezład w organizacjach partyjnych i w ogóle w sowieckiej polityce wewnętrznej. Wykluczenie z partii w warunkach sowieckich podlega za sobą niezwykle ciężkie konsekwencje. Komuniści wykluczony z partii nigdzie nie może otrzymać pracy, wszędzie jest bojkotowany i pozbawiony wszelkich środków egzystencji, skazany jest na śmierć głodową. Toteż milionowa reszta wykluczonych z partii komunistów, opierając się na uchwałach styczniowych CK, WPK, przynajmniej im prawo do rehabilitacji, zapenia dzisiaj kancelarie partyjne, domagając się przywrócenia im w prawach. Milion bezrobotnych komunistów w Sowietach — oto jest obraz rzeczywistości sowieckiej, pełnej kontrastów i paradoksów. Ten milion

bezrobotnych komunistów w obliczu śmierci głodowej składa liczne podania do władz partyjnych i czeka na rozstrzygnięcie swego losu. Nie przychodzi to jednak łatwo. Psychoza leką przed wrogami ludu jest tak rozpowszechniona w Sowietach, że komunistą, którego raz nazwano wrogiem ludu, wywołuje niezłaferę w tych nawet wypadkach, kiedy wykluczenie go z partii komunistycznej nastąpiło bez żadnych podstaw.

Wychodząc w Kijowie „Komunist” przynosi taki obrazek z gmachu, w którym mieści się komitet partii komunistycznej w Dniepropietrowsku. Całymi dniami, pisze „Komunist”, korzysta komitetu partyjnego zapelniają ludzie. Większość z nich stanowią komuniści wykluczony z partii, a obecnie przybyli z powrotem na dokonanej rehabilitacji. Czekają oni na przydział do pracy. Czekają tygodnie i miesiące. Oto jeden z nich, niejaki Nabutowski. Został on w swoim czasie wykluczony z partii za rzekomo łączność z wrogami ludu. Wskutek tego stracił posadę

działalności warsztatów kolejowych. W styczniu przywrócono mu prawa członka partii, bo jak się okazało, oskarżenia były bezpodstawne. Zaproszono go na posadę dozorcy, której oczywiście nie przyjął. Obecnie chodzi z jednego pokoju do drugiego, prosząc dygnitarzy partyjnych o sprawiedliwość. Jednakowoż wszyscy zbywają go byle czym. Drugi przykład — komunist Petrenko, który zamował stanowisko nadzającego jednego z wydziałów w wielkiej fabryce budowy maszyn. W lipcu 1937 r. usunięto go z partii i pozbawiono pracy. W lutym 1938 r. przyjęto go do partii z powrotem, lecz pracy dotychczas mu nie dano. Każdego dnia, kiedy Petrenko zwraca się do władz partyjnych z prośbą o pracę, odpowiadają mu stereotypnymi „przyjdź jutro!”

I tak od wielu tygodni i miesięcy przelewa się poprzez biura i urzędy partyjną falę miliona bezrobotnych komunistów. Jest to prawdziwe siumn temporis dyktatury stalinowskiej, rządzącej w imieniu proletariatu.

## RE WELACJA! DZIŚ PREMIERA!

# Dela Lipińska

gwiazda estrad koncertowych na kilku gościnnych występach  
W CASINO DE PARIS

### Wśród wydawnictw

## „W walce o niepodległość” Józefa Piłsudskiego

Wybrany z 10 tomów Pisma Wielkiego Marszałka ukazał się obecnie zbiór pt. „W walce o Niepodległość”, nakładem Gebethnera i Wolfa, znaczącej bardziej przełomowe etapy walki o Polskę. Siłyka nas — w surowym klimacie wojny — bezpodstawnie nam sam z wielkością nie tego, który pisał lecz tego, który w walce rozkazywał i przemawiał. W walce o Niepodległość powstały te pisma i są jej żywym dokumentem. Wyboru dokonano z myślą o młodzieży, dla której powstał Wielki Marszałka jest bliska a równocześnie daleka wstępującym wciąż oddaleniem walki o Niepodległość. I oto książka ta zbliża te dane, wielkie sprawy Ojczyzny — antymentem swym czyni nas bezpośrednimi świadkami wyrazu siły i odwagi kadrowej walki legionowych. Niezwykła przystępność i obrazowość stylu Marszałka czyni, że razem z utrudnionymi oddziałkami legionistów przeżywamy marsz nocny przez Ulinę Małą — niepokój walki o Korczyn, dziwna przygodę w Czyżówkach. W zwartych krótkich słowach — w lapidarnych skrótach brzmieni w rozkazach Komendanta ten ton jedyny, nastrojony beztępidnie jak kamerton na serce żołnierza — że dziś dziesięćm oddziałku odpowiadał nam serce czynnika. Z kart tej książki wieje wicher walki i triumfu, bohaterstwa i wielkiego trudu, człowieka, którego życiem była Polska odrodzona i niepodległa.

### NOWE DZIEŁO PROF. KOLANKOWSKIEGO

Jak się dowiadujemy, prof. Ludwik Kolankowski, autor niedawno wydanych świętych dzieł politycznych Polski Jagiellonów nosi się z zamis-

łami wydania w Państwowym Wydawnictwie Książek Szkolnych nowej wielkiej syntetycznej objętości historii politycznej Polski. Zapowiedź ukazania się tej pracy znakomitego historyka, znanego z niezależności i stanowczości swoich sąsiedzi i ludziach i wypadkach, budzi zrozumiałe zainteresowanie w świecie naukowym i literackim. Poza tym przygotowanie prof. Kolankowskiego nowej książki „Polski Jagiellonów”, która ukasie się również nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie.

### Na jubileusz Teatru Polskiego w Warszawie

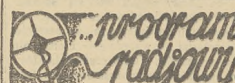
Z okazji 25-lecia Teatru Polskiego ukazała się na rynku pięknie wydana książka p. t. „Teatr Polski w Warszawie 1913—1938”, pióra Jana Lorentowicza. Obserwujemy tam otwiera portret założyciela i kierownika Teatru Polskiego — dr. Arnolda Szyfmana. Tekst obejmuje 104 str. druku, podaje dzieje i organizację Teatru Polskiego, konstrukcję repertuaru, oddzielnie rozdzielone poświęcone inscenizacjom i reżyserii, ilustracji muzycznej, sztuce aktorskiej, a dalej chronologicznie wykazy utworów, granatowy według autorów, spis wariantur oraz wstęp, przedmowa, przedmowa zespołów cudzoziemskich, przedmowa szkolne, przedmowa związana z Teatrem Polskim w ciągu 25 lat, oraz lista osobowa zespołu Teatru Polskiego w dniu jego otwarcia w 1913 r. oraz w dniu 31. I. 1938 r.

W dziele „Ilustracje i portrety” z kolekcji 6000 fotografii portretowych oraz zdjęć dekoracji do utworów wystawionych w ciągu 25-lecia wybrano kilkaset najpiękniejszych zdjęć, które sąsy 8 arkuszy druku, plaskośc obrazując najciekawsze osiadczenia teatru. Dział

ten otwiera zdjęcia z „Lrydyona” wystawionego na otwarcie Teatru w 1913 roku w reżyserii Szyfmana, dekoracjach K. Fryca z Węgrzynem w roli tytułowej, zamknięta zaś fotografie z „Galką romantyczną” w wielkiego sukcesu Teatru ostatniego sezonu.

Rytmiczne obłaski, intensywnie przewyżnik w drzeworycie oraz układ graficzny książki wykonał Stanisław Ostojas Chrostowski. Piękne to wydawnictwo znakomicie obrazuje działalność zasłużonej placówki, o której tak pisze autor książki w zakończeniu:

„Atmosfera artystyczna pozwoliła Teatrowi Polskiemu przezwyciężyć wszelkie przeciwności, do czego w znacznej mierze przyczynił się zespół artystów. Kierownik mógł nieraz podejmować zadania repertycyjne, pomimo, iż nie posiadał żadnej subwencji. Pod sam koniec 25-lecia nadeszła zasłużona chwila urzędowego niejakiego uznania: Towarzystwo Krzewienia Kultury Teatralnej stało się właścicielem gmachu Teatru Polskiego i opiekunem całej jego działalności, stwierdzając w ten sposób, iż teatr ten stanowi ważny momentum naszej współczesnej kultury teatralnej”.



### PIĄTEK, 1 KWIECIA

Godz. 6.15 Piętna: „Kiedy ranne wstały zorze” — 6.30 Gimnazjum — 6.40 Pięty: 7.00 Dziennik poranny. — 7.15 Pięty: 8.00 Audycja dla szkół. — 11.15 Lu. Audycja dla szkół. „Prima klasa” — wesoła audycja pióra W. Budzyskiego z udziałem Szczepiła i Tonka i innych — na wst. rozg. P. R. — 11.40 Pięty. — 11.57 Sygnal czasu i godzin. — 12.03 Audycja polidniowa. — 13.45 Lu. Pogadanka społeczna. — 13.50 Lu. „Pięty gramofonowy”. — 14.50 Lu. Giełda z udziałem orkiestry, solistów i chóru. — 15.40 Lu. Giełda z Gwiazdą regionalną: „Nieznanym poemat Al. H. Frydy i Lwowie” z komentarzem literackim prof. A. Komarzewskiego. — 15.15 Lu. „Młasteczko Lwów” w wyk. akt. Emerytyderów. — 15.20 Lu. Wiadomości bieżące ciepłe i zimne. — 15.30 Wiadomości gospodarcze. — 15.45 Hokus, pokodominiak, wesoła audycja. — 16.00 Lu. Rozmowa z chorymi kl. kap. M. Rełasa — na wst. rozg. P. R. — 16.15 „Za wspomnień Komarzewski”, lekka audycja muzyczna. — 16.30 Pogadanka aktualna. — 17.00 „Pośredniotrajce”. — 17.15 Lu. „Z tekł kompozytorów lwowskich” — w wykonaniu zespołu „Kamerton”. — 17.30 Lu. Gwiazda regionalna. — 18.00 Komunikat informacyjny, wiadomości sportowe. — 18.10 Lu. Informator turystyczny. — 18.15 Lu. Transmisja koncertu z płyt z wioły Filia. — 18.35 Lu. „Portrety lwowskie”: Portret w oprac. prof. dr. S. Fiedelskiego; Portret w oprac. prof. dr. S. Fiedelskiego; „Jan Eugeniusz”, szkic obyczajowy. — 19.00 Recital mandolinowy. — 19.30 Pogadanka aktualna. — 20.00 Koncert wieczorny. — W przeważnie: Dniowe koncerty w wykonaniu zespołu. — 21.55 Lu. Pierwsza krajowa audycja telewizyjna ze Lwowa. Transmisja: Ameryka, Australia, Azja i Europa. — 22.50 Dziennik wieczorny. — 23.00 Lu. Komunikator mietor. — 23.00 Lu. Koncert byłych żołnierzy z produkcjami radioluchozacy.

### AUDYCJE ZAGRANICZNE:

17.10 M. Ostrawa. Pogad. w języku polskim.  
21.00 Frym. „Zygrydy” — Wagnera.  
23.00 Radio Paris. Koncert nosny.

### Spoleczna działalność Zakładu im. Ossolińskich

Zakład Naukowy im. Ossolińskich we Lwowie rozwija nie tylko ożywienie na działalności wydawniczej, naukowej, bibliotecznej i muzealnej, opiera się i się m. in. na Towarzystwie Czytelni Akademickiej, które — istnieje przy Zakładzie — wzbogaca znacznie z własnych funduszy wszelkie zbiory Zakładu — ale prowadzi również działalność społeczną zakrojoną na bardzo szeroką skalę. I tak, jak dowiaduje się kierownik P. L., w zrozumieniu swej misji kulturalnej Zakład szerzy znajomość dobrej, polskiej książki wśród niezamożnej dlatwoty. I tak n. p. w 1936 rozdął on za pośrednictwem Polskiego Radia i bezpośrednio biednej dlatwoty szkolnej, zwłaszcza na kresach wschodnich i zachodnich, 46.000 egz. książek szkolnych i do czytania wartościści 17.500; — w roku 1937 rozdął książki za dwadzieścia kilka tysięcy złotych, ofiarował 10.000 zł na stypendia, umiędowienie dla młodzieży szkół średnich, kupiędłki i pomocnych, nie licząc oczywiście i powszechnych, nie licząc stypendiów akademickich i stypendium okręgowego im. H. Stenkiwicz. W roku bieżącym rozdano już kilka tysięcy egzemplarzy wydawnictw, głównie dla młodzieży kresowej i dla polskiej młodzieży we Francji.

# DZIEŃ GOSPODARCY

## Kanonom podniesienia obronności i uprzemysłowienia Polski są inwestycje energetyczne

Zapewne każdy z nas wie, co to jest t. zw. biały węgiel. W życiu miasta (niestety u nas jeszcze tylko wielkie-gos) spotykamy się z nim w trakcji kolejowej, w tramwaju, oświetleniu ulic, dróg, mieszkań i t. d. Ale daleko poza najbliższą rolę odgrywa już dziś energia elektryczna w rozwoju przemysłu, a co za tym idzie w kształtowaniu się życia gospodarczego całych państw. Nie tę dźwignię, że elektryfikacja kraju stała się dziś powszechną w państwach, o charakterze przemysłowym lub nawet o wysokiej kulturze rolnej. Totéż Stany Zjednoczone A. P. produkują w 1935 r. energii elektr. 125 mld. kwh, Niemcy — 35, Francja — 16, Anglia — 24 t. d. Polska zaś jedynie 2,8 miliona kwh. Jest to więc niewiele. Znać zaś energię elektr. stało się miarą uprzemysłowienia i rozwoju kraju.

Ten „biały węgiel” stał się konkurentem węgla kamiennego i ropy naftowej tym groźniejszym, że przewidywano, że w przyszłości — niestety nie do przesady — może być tańszym niż węgiel kamienny. Totéż przemysł, który się zorientował, że zastosowanie tego rodzaju energii mechanicznej daje maksimum korzyści, przestawia swoje urządzenia techniczne na użycie w swej produkcji tej właśnie energii. Ale i rze miłośno nie chciało pozostać w tyle, a tu i ówdzie nawet i rolnictwo. One też sięgają po nieliczne korzyści płynące z zastosowania elektryczności.

W gospodarczej sytuacji Polski elektryfikacja ma też specjalne zadanie: podniesienie potencjału obronności kraju. Jeśli nasze terytorium węgłowe, położone w pobliżu granicy mogło być łatwo zagrożone, musimy znaleźć inne, bezpieczniejsze źródła energii. A mamy je bardzo bogate w naszych górskich rzekach. Do dziś są one jeszcze niewykorzystane. Elektryfikacja Pol-

ski, przynajmniej jej części przemysłowej, to zabezpieczenie naszego przemysłu w przyszłej wojnie. Ale i w dalszych, pokojowych czasach korzyści elektryfikacji są nie do podważenia.

Budowa zbiorników retencyjnych zapobiegie powodziom i umożliwi że gwałtowność nasyż. rzek. A nie trzeba dodawać, że C. O. P. bez elektryfikacji nie odegrałby roli. Dotąd z naszych sił wodnych, szacowanych na 3,7 mld. KM wyrzyskujemy (r. 1936) 0,1 mld. KM (Mały Roczny). Marznąca wodno — naprawde obczyma. A dla porównania powiemy, że niemiecki przemysł jest w 75% zelektryfikowany. Więc czas nadrobić zaniebawienia.

Rząd, tworząc w 1937 r. plan inwestycyjny przeliczył wielkie sumy na rozwój energetyki elektrycznej i gazowej. Jak przedstawiający się osiągnięcia ostatniego roku na tym polu i co zamierzamy zrobić w najbliższej przyszłości w tej dziedzinie, pomimo nam w tym przemówienie p. Min. P. i H. Romana wygłoszone w czasie ostatniej sesji budżetowej.

Plan elektryfikacji Polski wynika z geograficznego położenia źródeł energetycznych, które na zachodzie mają w sąsiedztwie węgla kamienną, na wschodzie zaś gazy ziemne. Z pld. zach. — kretówków Replitej, bogatych w energię mechaniczną, musimy ją przesyłać ku centrum kraju. To umożliwi rozbudowę i uszczelnienie życia gospodarczego we wszystkich kierunkach. W celu połączenia źródeł energetycznych plan inwest. przewiduje budowę t. zw. podkarpackich szyn zbiorczych bardzo wysokiego napięcia z zagłębia węglowego przez Kraków, Mościce, Rzeszów, Przemyśl do Lwowa. Od linii tej zostaną przeprowadzone linie przesyłowe — w naszym bądźże uspołeczeniu do głównych ośrodków spożycia energii elektr. Równocześnie będą rozbudowane ok. sieci, rozdzielcze wysokiego napięcia o znaczeniu lokalnym.

W r. ub. stosownie do planu elektr. inwestycje objęły budowę 2 dalekościowych magistral b. wysokiego napięcia: Starachowice — Warszawa i Mościska — Rzeszów, a dalej realizację „elektryfikacji okregowej”. Linia przesyłowa Starachowice — Warszawa będzie uruchomiona w połowie 1939 r. (koszt jej wyniesie ca 9 mln. zł.). Linia Mościce — Rzeszów uruchomiona zostanie w końcu przyszłego roku (kosztem 7 mln. zł.). Projektowana jest też linia przesyłowa Rożnow — Mościce, mająca na celu wykorzystanie budowanej w Rożnowie elektrowni wodnej (koszt 5 mln. sz. zł.). W grudniu ub. r. uruchomiona została linia przesyłowa b. wysokiego napięcia Mościce — Starachowice, która na odległość 120 km przesyła siłę energię o napięciu 150 tys. volt. Rok ubiegły wzbogacił nas również

o 7 linii przesyłowych wysokiego napięcia ca łącznie 356 km. Obecnie jest na ukończeniu 5 linii o dług. 159 km. Spóród już wybudowanych i uruchomionych okregowych linii wysokiego napięcia największe znaczenie mają: linia przesyłowa Mościce — Rzeszów i Starachowice — Sandomierz — Nisko. Mają one zaopatrzyć w elektryczność przemysł Rzeszowa i zakłady budujące się C. O. P.

Jeśli chodzi o gazyfikację kraju, to w r. ub. przedsiębiorstwo „Polimn” kosztom 10 mln. zł. wybudowało ciąg główny dług. 176 km. z Kostek przez Fryszak — Sędziszów — Kolbuszowa — Majdan — Tarnobrzeg — Sandomierz — Chmielów — Ostrowiec — Kunów do Lubieni oraz odgałęzienia boczne Lubienia — Starachowice i Sędziszów — Rzeszów dług. 28,5 km.

Ustawa inwestycyjna z r. ub. przeznaczyla 12 mln. zł. na cele elektryfikacyjne. W r. bież. Rząd przeznaczył tak samo kwotę. Zostanie ona zużyta w ten sposób, że kosztem 3 mln. zł. kontynuowana będzie budowa linii b. wysokiego napięcia Starachowice — Warszawa, która to linia ma zasadnicze znaczenie dla przemysłu centralnych województw Polski. Kosztem 25 mln. kontynuowana będzie budowa linii b. wysokiego napięcia Mościce — Rzeszów, która ma stanowić połączenie źródeł energii wodnej i gazu ziemnego z zagłębem węglowym. W b. r. rozpoczęła się budowa linii przesyłowej Rożnow — Mościce, budowę rozdzielnic w elektrowni w Czuchowie, elektryfikację okr. przemysłowej, budowę szeregów sieci ok. w całym kraju, budowę elektrowni w Brześciu n/B, inwestycje elektryfikacyjne ziem wsch.

w skromnych, narazie pionierskich ramach. Ustawa też przewidziała pomoc kredytową dla elektryfikacji jako przyspieszenia działania i rzemiosła. Zaopatrzeniowi w energię elektryczną, stała wartość ta, że w r. ub. wyniosła ona 3599 mln. kwh, wobec 2242 w 1932 r. Indeks wytworzenia energii elektr. w stosunku do roku najwyżej koniunktury wykazał 118.

„Jak więc widzimy plan elektryfikacji zakrojony jest na olbrzymią miarę. Ale inicjatywę Rządu i jego poczynania musimy przyspieszyć z pomocą społeczeństwa, a zwłaszcza stery gospodarstwa, świadomego niebywałej kluczowości i konieczności, wprost problemu zaopatrzenia kraju w energię mechaniczną.

Należy jednak pamiętać o tym, że rozbudowa sieci zarówno elektrycznej, jak i gazowej, może i musi postąpić równomiernie z zapotrzebowaniem rynku. Na ziemiach wyl. elektryfikacja nie dojrzała jeszcze. Elektrownie lokalne, a w najlępszym razie okregowe, muszą dopięć „lansować elektryczność”. Potrzeby więc ziem w tej dziedzinie nie nie wychodzą jeszcze poza rozgatk. miast i miasteczek. Nie słuszny więc wybieg się — naturalnie z punktu widzenia państwowego struktury gospodarczej — uzyskiwania na temat podjęcia ziem wch. w inwestycjach elektrycznych. Należy unikać presji, bo jest ona w wysokim stopniu szkodliwa. O lokowaniu funduszy inwestycyjnych nie może decydować za sentymenty regionalny. Tu tylko i wyłącznie — jak już wspomnieliśmy — rozstrzygnąć rzeczywiste lub prawdopodobne potrzeby. Pierwsze w procesie elektryfikacji musimy być uwzględnione terytory o najlepszym uprzemysłowieniu, leżące w bezpośrednim sąsiedztwie źródeł tej energii. One, zresztą, mając największą gęstość zaludnienia, wymagają rozwinięcia in. nych, poza rolniczych gałęzi produkcji.

„Potem kolej na elektryfikację całego kraju.”

## Niemcy zyskały drogą Anschlusu szereg cennych złóż mineralnych

Jak już donosiliśmy, przyłączenie Austrii do Rzeszy zwiększyło znacznie jego posiadania złóż mineralnych Rze-

szy. Roczna produkcja tych złóż wynosi: 3,500 tys. ton węgla, 1,900 tys. ton rudy żelaznej, 8,500 ton ołowiu, 3,200 ton cynku, 11 tys. ton metali obojętnych, 1 tys. ton miedzi, 2 tys. ton rudy miedzianej, 33 tys. ton oleju słabego, 22 tys. ton grafitu, 300 tys. ton talku, 400 tys. ton magnezytu, 400 tys. ton żelaza surowego, 700 tys. ton stali, 450 tys. ton żelaza i 6 mln. ton żelaznej soli. Nadmieniamy także, że przy zapewnieniu zbryde produkcji we wszystkich gałęziach będzie mogło być jeszcze bardziej zwiększona. Warto też zaznaczyć, że produkcja magnezytu w Austrii wnosy prawie połowę produkcji światowej, to samo dotyczy talku.

## PODWYZKA ŁŁAC ROBOTNIKÓW TARTACZNIKÓW

W tartaku kś. Sanguskiej płas. p. botników, zatrudnionych przy kłobowaniu, zostały podwyższone o 30 proc. Nowa umowa zbiorowa obowiązująca od 26. litema b. r.

## Wydawnictwo Lwowskiej Izby Rolniczej

Nakładem Lwowskiej Izby Rolniczej ukazała się ciekawa książeczka Eugeniusza Tomaszewskiego Insp. Hodowl. i drobiu L. I. R. p. t. „Zbyt drobiu żywego”. Książeczka, której autorem jest wibitny fachowiec w tej dziedzinie, zawiera szereg uwag o podstawach niu eksportu drobiu biego, omawiając do rzetelnie eksportowych, sprawdzonych dotychczasowej na tym polu doświadczeń i inne.

Książkę tej winiten w okregu Lwowskiej Izby Rolniczej przeczytać każdy hodowca drobiu, by uzyskać się przed wielu niepotrzebnymi błędami. Cena książki bardzo przystępna.



**WALUTY**

Belgia belg. 89,97 — 89,50, dolary amer. 529,12 — 527,00, kanad. 527 — 524,12, floreny hol. 294,54 — 292,80, franki franc. 16,28 — 16,04, fr. szwajc. 122,05 — 121,25, g. 16,28 — 16,04, g. 16,28 — 16,04, guiney g. 100,25 — 99,75, kor. czeskie 15,20 — 13,80, kor. duńskie 117,90 — 117,05, kor. norw. 132,73 — 131,75, kor. szwedz. 136,19 — 135,20, lity włoskie 63,40 — 62,60, marki fińskie 11,69 — 11,25, marki niem. 100,00 — 98,00, marki szwajc. 112,00 — 108,00, Tel. Tel. Aviv 26,42 — 26,28, Mediolan 27,96 — 26,50 — 27,89.

**PAPIERY GOSPODARSTWA**

4 i pół wełnetyra 65,50, 3 inwest. 1 em. 41,00 — serie niezmieniona cz. kw. 2 em. 50,50 — serie niezmieniona, 5 konwersyjna 70,50, 5 kolejowa 67,00, 4 premj. dolarowa niezmieniona, 4 konsolidacyjna 66,00 — 65,50 — ost. droższe.

Tendencja utrzymana.

**AKCJE**

Bank Polski 111,25, Lilpop 65,25, Modrzew. 67,15, Zyrardow 69,50.

Tendencja utrzymana.

**DEWIZY**

Belgia 89,75 — 89,97 — 89,53, Berlin 115,07 — 112,01, Gdańsk 100,25 — 99,75, Amsterdam 293,80 — 294,54 — 293,06, Kopenhaga 117,50 — 117,30, Londyn 26,33 — 26,14 — 26,38, N. J. 63,40 — 62,60, 53 1/2 — 529,12 — 529, kabeł 530 1/2 — 531 3/4 — 529 1/4, Oso 132,40 — 132,73 — 132,07, Paryż 16,34 — 16,54 — 16,14, Paryż 13,52 — 13,71 — 18,47, Stockholm 135,85 — 136,19 — 135,51, Zurich 121,75 — 122,05 — 121,45, Wiedeń 98,25 — 98,75, Helsinki 11,66 — 11,69 — 11,65, Moskwa 529 5/8 — 528 1/4, Tel. Tel. Aviv 26,42 — 26,28.

**GIEŁDA ZBOZOWA**

Psennica obrot. 278 ton, tend. zwykł. Zyrardow 199 ton, tend. zwykł. Jermiana obrot. 167 ton, tend. zwykł. Owies 32 ton, tend. spokojna.

Ostatni obrot 1.800 ton.

**Poraz pierwszy we Lwowie!**

**Kilka tysięcy lisów** srebrnych, niebieskich, krzyżaków, czarnych i cackich, syberyjskich

sprzedaje przez jeden miesiąc z własnej warszawskiej HURTOWNI (Bielajska 25) detalnie po cenach ścisłe hurtowych

**BERNFELD WÓW, LEGONOW 7**

Korzystajcie z niebywałej okazji!

Dogodne warunki 1795





**Piątek**  
Hugona  
Jutro: Franciszka  
Wschód słońca 5:13  
Zachód „ 18:8

**GODZINY PRZYJĘC W REDAKCJI „DZIENNIKA POLSKIEGO”**. W redakcji „Dziennika Polskiego” przyjmuje się codziennie — z wyjątkiem niedziel i świąt rzymskich — WYŁĄCZNIE od godz. 12—13. W innych godzinach BEZ WZGLĘDNIĘ żadnych spraw Redakcja nie załatwia.

Rękopisy nadesłanych Redakcja nie zwraca.  
Za artykuły nie zamówione Redakcja nie płaci wierszowo.

— OBÓZ ZJEDNOCZENIA NARODOWEGO organizuje w mieście we Lwowie, mieszczącej się przy ulicy Bourlaska 5 II p. zawiadania, że zgłoszenia osobiste lub listowe na członków, przyjmuje codziennie od godziny 9tej do 12tej i od 17tej do 18tej.

**Biżuteria sztuczna**  
paryska — czeska  
w cenie wartej firmie  
**Władysław Kazimierz LEWICKI**  
Lwów, Sobieskiego 2  
(róg placu Mariackiego) 2875

**TEATR WIELKI**  
Piątek, 1. IV. 7.30 „U mety”  
Sobota, 2. IV. 7.30 „U mety”  
Niedziela, 3. IV. 12.00 „K. koncert, 3.30 „Drogę Tonka”, 7.30 „U mety”.

**TEATR ROZMAITOŚCI**  
Piątek, 1. IV. 7.30 „Małżeństwo jakichś mał.”  
Sobota, 2. IV. 7.30 „Małżeństwo jakichś mał.”  
Niedziela, 3. IV. 3.30 „Byłymi młodzi”, 5.30 „Małżeństwo jakichś mał.”.

**NA ŚWIĘTA!**  
Kilka sztuk od 15 gr.  
Talerze białe od 20 gr.  
polca  
**Kazimierz LEWICKI**  
skład porcelany, szkl. i naczyń kuchennych  
Lwów, pl. Mariacki 10, tel. 229-15

**KINOTEATRY:**  
APOLLO: „Huragan”.  
ATLANTYK: „Bohater naszych czasów”.  
BALLET: „Bohaterowie morza”.  
CASINO: „Korsarze”.  
GIMAZJA: „Janie szczeniaku i rozpacz”.  
EUROPA: „Pierś jestes zachokana”.  
GLORIA: „Skowronki” i „Bogate bieda twoja”.  
GRZYNA: „Kosiucznok pod Raclawicami”.  
KOPERNIK: „Sześć wywiadów”.  
MARIJENKA: „Romans szulera”.  
METRO: „Złemia boglosławiana”.  
MUZA: „Siry jestes zachokana”.  
PALACE: „De-De”.  
PAX: „Nostalgia salwa”.  
PILSNER: „Bieda”.  
RIALTO: „Nietwarzawiedziowa godina”.  
STYLWY: „Huragan” i rewia.  
TATLON: „Barbara Radziwiłłówna” i „Nie miałam chłopca”.  
TON: „Walka o złotą piłkę” i „Strzelec Beniali”.  
UCICHA: „Magyczny klucz” i rewia.

**NOWY FOTOLISTOK T. S. L. Szaj**  
Wychy 2, Legionów 3 (olicyjny). „Alpy”  
Wichim, Jungfrau, Mönch itp.  
FOTOLISTOK pl. Mariacki 5. —  
„Austria”

**GOLEBNIK DANCING VARIETE**  
FRONTI na czele programu  
Pasaz Niekolaszka 3186  
**TEATR**  
— TEATR WIELKI. Dziś i jutro w sobotę wieczorem powtarzamy ostatniego spektaklu głosem trylogii wierszów polskiego pisarza Karola Huberta Rostworowa. W tym szeregu: „Ankieta z Szarytkowa, Złota

(a) Żyjący w XVII w. poeta Władysław Potocki w swych „Jovialitates albo żarty i frazdy do rozweślenia i rozrywki świętowego czytelnika” pisze tak o dniu dzisiejszym:  
— „Prima Aprilis albo pierwszy dzień kwietnia do rozmyślenia żarów moda staro-  
leństwa”.

W dawnej Polsce w dniu pierwszego kwietnia zwożono się naziary, o powiadano sobie zmyślane wiadomości, cybano na naiwnych czy niewyważnych, których łatwowierność była tematem nieopisanie nieraz wesołości. Wzruszenie ten zwyczaj żartobliwego zwożenia drugich pojawił się w Polsce, zwyczaj to jednak obcy, gdyż w zachodnich krajach powstały i do ziem naszych z Niemiec przeproszenia, rozpowszechniał się zrazu wśród szlachty i mieszczan, później zaś wśród całego społeczeństwa w. Właściwie początek „Prima Aprilis” nie jest znany.

Głogier a obok niego inni utrzymują, że zwyczaj ten pochodzi od uroczystości starożytnych, urządzanych na cześć bogów śmiechu, wesołości w dniu 1 kwietnia rozpowszechnił się w Rzymianie w tym dniu nowy rok wśród najwesołszych zabaw, w których zwożenie drugich miało być jednym z podobek uciechy. Łukasz Gołębowski mniema, że powrót wiosny pomyślna sprawiał radość i skłaniał do wesołości, gdyż „nic tak smądnie śmiechu nie budzi, jak niewnie jakieś zderzenie; stąd szwerytwe, że się nie poznał na tem; iż się dał podejść”.

Rzucano tedy w dawnej Polsce na lewo i prawo żarty, przesyłano sobie żartobliwe paczki i podarunki oryginalne, które obdarowywano z ciekawością rozwijał, aby się w końcu przekonano, że padł ofiarą kwietniowego żartu. Gesto krążyły w tym dniu anonsy i mowa listy, ukazywały się nawet specjalne drukarki, zawierające wiele, nieraz niewymyślnych konceptów, z tym przeważnie epilogiem:  
— „Jedzimi ci trochę zwiódł, w tym że dziś Prima Aprilis na prozę ci do nosze”.

Na tym też ogólnego zwożenia w dniu pierwszego kwietnia powstały stałopolskie przysłowia:  
— „Na Prima Aprilis nie wier, bo się omylisz”  
albo  
— „Nie czytaj, bo się omylisz”  
— „Lud nazywał ten zwyczaj po swojemu: „prymaprylis”.

Zachował się ten zwyczaj zarówno w mieście, jak i na wsi po dzień dzisiejszy. Ujęty nieraz w formie lekką a dowcipną, niekiedy często widać wesołość a czasem do złośliwego lub zgryźliwego jadem zaprawiona strala, w anonimowej opinii padająca z ukrycia, budzi wręcz przeciwnie uczucia. W ostatnich latach „Prima Aprilis” zdaje się schodzić z użycia i ludzie nie okazują zbytniej ochoty igrania w dniu pierwszego kwietnia. „Dobry żart — tyfną wart” — zjawia się coraz rzadziej.

## Motorówki do Czortkowa i Zaleszczyk

Od 15 kwietnia b. r. motorówki Lwów—Tarnopol kursować będzie co dzień do Czortkowa, a w sezonie letnim, t. j. od 22 czerwca do 15 października do Zaleszczyk. Motorówki odchodzić będzie w Lwowie o 18.20, przyjazd Tarnopol 04.03, przyjazd Czortków 21.52, przyjazd Zaleszczyk (od 22 czerwca do 15 października) o 22.50. Powrót: Zaleszczyk (od 22 VI

do 15 X) godzina 4.54, Czortków 5.55, Tarnopol 7.42, Lwów przyjazd 9.29. W niedziele i święta uruchomiona będzie motorówka w kierunku do Zaleszczyk od 26 czerwca do 16 października. Motorówka ta odchodzić będzie ze Lwowa o godz. 7.28, przyjazd Zaleszczyk 12.18, powrót tego samego dnia, Zaleszczyk odjazd 18.12, Lwów przyjazd 22.58.

**IX KONCERT SYMFONICZNY FILHARMONII LWOWSKIEJ W TEATRZE WIELKIM**, ostatni w okresie przedświątecznym, odbędzie się najbliższą niedzielę na parunku o godz. 12tej w południe z udziałem Polak. Tow. Spiewaczego „EchoMocisz” pod dyrykcją J. Kolażkowskiego.

**DORA KALINOWNA**, znakomita artystka charakterystyczna, po powrocie z tury w Anglii i Francji uwieczniona obyczajnym powiedzeniem, wstąpi we Lwowie z koncertem we wtorek, 5 kwietnia w sali Pol. Tow. Muzycznego. Szuka od dwóch lat artystki, która z występi, piękny senek i scen charakterystyczna, jest tak rozległa i stoi na takim wysokim poziomie, że budzi podziw i zachwy. Typy, jak scena, scena, scena, scena, scena, scena, tylko z kreskami Lucji Bover — Charlie Chaplina — lub Wiktorja Chendina. — Talentem swoim obdarzona, skąd skutki odwiecznej zdobyła sobie Kalinówna w ubiegłym roku również i publiczność lwowska.

**RADIO**  
— **RADIODIAGNOZA SZPIITALA NA POMOCZU** W Wydziale Zdrowia Pomoczek Urzędu Wł. Wydziału specjalnego konferencja, poświęcona omówieniu planu całkowitej radiodiagnozy szpitali. Rozgłoszenia Pomoczek przywołano na konferencję specjalne schematy prawidłowej instalacji odbiorczej w szpitalach z uwzględnieniem urządzeń zabezpieczających czystość odbioru. Schematy te wraz z przybliżonymi kosztami instalacji rozesłane zostały poszczególnym dyrektorom szpitali celem uwzględnienia w budżetach na rok bieżący. W pierwszych dniach kwietnia odbędzie się w Toruniu zjazd lekarzy. Na porządku obrad zjazdu znajduje się sprawa radiodiagnozy w szpitalach na zbliżenny wydział na chorych.

**REPORTAŻ Z BIUR FUNDUSZU PRACY.** O pracy biur Funduszu Pracy będzie mowa w pogodnie i b. od 17. Autorem pogadanki jest R. Dalborow.

## Mimochodem Syndykat akklamatorów i dziedzicznych prezosów

Jest we Lwowie organizacja, której działalność streczcza się w corocznych wyborach kilku członków zarządu przez akklamację. Ta organizacja jest lwowski kadmatory syndykat dziennikarzy reprezentujący polaków pracujących w polsko — żydowskiej prasie folkstronny, względnie frontu demokratycznego, dziennikarzy z prasy sjonistycznej i żargonowej oraz endemicznych antysemitów.

Czytając coroczne sprawozdania z przebiegu walnego zgromadzenia tej organizacji, zamieszczone w lwowskich brukówkach frontu demokratycznego i Narodowego — sądzić by należało, że w tej akremydemokratycznej, bo przez demokratów i Żydów rządzonej organizacji, naprawdę przeważają formy demokratyczne. Tymczasem w rzeczywistości obowiązuje tam zasada dożywczych prezosów, która — nawet ma być podobno zmieniona w kierunku prezesury dziedzicznej z oca na syna, bo tego wymagają interesy wydzwicznice pewnego konkretnego lwowskiego antysemita.

Ostatecznie mogły być ten prez dziedziczny, ale w tym akremydemokratycznym syndykatie obowiązuje także i dożywczość na stołku wiceprezesowskim: Heschel musi być, bo tak chce „Chwila”, żargonowy i brukówkili i to musi być wybrany przez akklamację, i to koniecznie także głosami endeków. Co za konsolidacja „narodowa”! Heschel akklamator, Matfajśka, a Matfajśka — Heschel!

Na tej ścianki aż prosi się komentarz z „Warszawskiego Dziennika Narodowego”, że zmienionymi tylko trzema słowkami:

„Rzuka to (aklamacyjne gesty endemicznych dziennikarzy — Red.) sporo światła na tak zwany antysemityzm obozu narodowego i stanowi dobrą próbę realnej wartości nacjonalizmu starego Stronnicwa. Narodowego wywiadu. Żydów zaś daje dalszą możliwość działania w tej sprawie dla naszego gospodarstwa narodowego” — no i zdaniem naszym dla narodowości politycznej, ki i kultury polskiej. A trzeba jeszcze wiedzieć, że p. Matfajśka i jego kolegowie z miejscowego organu Stronnicwa, Narodowego przedstawiciele będą w Warszawie na terenie Związku Syndykatów i ant. — Wskazać, mamy działalność sjonistyczną i członków lwowskiego kahalnu, znowu długolętni, przypuszczalnie też dożywczo, delegat „polskiego” syndykatu dziennikarzy lwowskich.

Ładna zarobowa i wzruszająca Konsolidacja „narodowa”.

## Zmiana rozkładu jazdy

Od 15. maja b. r. na linii Lwów—Stanisławów pociąg osobowy, który obecnie odchodzi o 14.26, odchodzić będzie ze Lwowa jako przyjeżdżony o 15.59 i przybędzie do Stanisławowa o 17.53. Pociąg ten pierwszy postój będzie miał w Czortkowie. Pociąg ranny osobowy odchodzić będzie ze Lwowa o 7.20, zamiast tak obecnie godz. 7.28. Na linii Sniatyn—Ujście przez teren rumuński uruchomiona będzie komunikacja pasażerska od 15. maja do 30. września.

## Nowe schronisko w Łupkowie

Z końcem ubiegłego miesiąca odbyło się poświęcenie i uroczyste otwarcie nowego schroniska w Łupkowie, urządzającego przez Oddział Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Sanoku w tak zwanej „Wartowni”, przy tuncelu. Schronisko jest cały rok zagospodarowane i posiada restaurację wycieczną, a oddane do użytku turystów już w ubiegłym sezonie narciarskim cieszyło się wielką frekwencją.



# KRONIKA MAŁOPOLSKA



### INFORMATOR TANIEGO ŹRÓDŁA ZAKUPU

WYTWORNA FORTEPIANÓW  
PIANN, FISHARMONIJ  
**Szkielski**  
Lwów, Ossolińskich 10  
Tel. 267-23

Kurno i sprzedaż instrumentów nowych  
i używanych, naprawa, nalem po cenach  
najniższych z 25%

WŁAZNIKI WYROBU  
KODORY MATERACE  
BIELIŹNE POŚCIOŁAWY  
płocica firma  
**ANTONI PIETKUSZEWSKI**  
L. W. HALICZA 0 - tel. 213 - 3.  
Ceniki na żądanie darmo. 1811

**PROSZKI**  
**Kogutek**  
WYPIWA PRZEBIEBIENIE  
BOLIE GŁOWY ZĘBOU  
CEL: LECZENIE NIEKŁAMNOŚCI  
TAPACIKI PROZOKI, NIEBIE-ROZUMI  
TYROD W WODACH OGRANICZONY  
TOWREKACH HIGIENIZACJON.

TOWARY BIAŁAWNE  
WĘNY, PÓTRNA I POŚCIELI POCICA  
**MARIAN MLEKO**  
Lwów, ul. Białaczewicza 10. Tel. 224-76  
obok Apteki Lwowskiego  
Ceny najniższe 25% Ceny najniższe

**GRUZIŁKA PŁUC**  
jest niebezpieczna i coraz częściej  
nie robiąc różnicy dla płci,  
wielu i stanu pociąga bardzo  
wiele ofiar. Przy zwalczaniu  
chorób płucnych, bronchitów,  
grypy, uporczywego męczącego kaszlu itp.  
stosuj P. Lekarze

**BALSAM TRIKOLAN-AGE**  
który ułatwiał wydzielenie się płociny,  
niezależnie od wielkości organu i samo-  
czennie chorego oraz powiększa wagę  
ciężaru. Do nabycia w aptekach.

**Z Nowego Sącza**  
BUDZIEL W ŚWIETLE CYFR.  
Rada miejska Nowego Sącza uchwała  
ła budżet na rok 1938/39, a to zwyciężają  
w kwocie 805.820 zł., nadzwyczajny  
42.500 zł. i przedsięwziętów 780.700 zł.  
Szły w łącznej kwocie 2.009.320 zł. Su-  
ry też znajdują pełne pokrycie w docho-  
dach gminy. (2).

**Ze Strynja**  
NIEPRĄTKIOWANIE ZWY-  
CZAJE ORGANIZACYJNE. Ode-  
pisał odbyło się walne zgromadzenie  
L. M. i K. Po sprawozdaniu złożonym  
przez zarząd, oraz po udzieleniu abso-  
lutum, przystąpiono do wyboru no-  
wych władz. Spółczesność miejscowe  
komunikuje fakt wypowiedzenia nigdzie  
nieotwartego wyznaczu, by Komisja-  
niaka na komplet nowego składu por-  
ponowała siebie do zarządu. W orga-  
nizacji takiej, jak L. M. i K. pożąda-  
ny jest, by w miarę możliwości od czasu  
do czasu dopuszczano nowych ludzi do  
pracy w zarządzie.  
Dato deklarujemy się w społeczeń-  
stwie stędkimś o młodzieży, ale jeśli  
chodzą o udział w życiu organizacyj-  
nym, to odnawia się ją na dalszy plan.

## Repertuar teatrów i kino- teatrow:

**BORYSLAW.** Pałac: „Czarujące oczy”,  
Colosseum: „Ostatnia noc skazanej”, *Gras*  
był „lekarz dżentelmy dr. Engel”,  
**BRZÓW.** Casino: „Manewry miło-  
sne” i „Trójka halasy”,  
**BUZACZ.** Pałac: „Na Sybir”,  
**CZORKOW.** Casino: „Ich stul i ona  
jedną”,  
**DROHOBYCZ.** Wanda: „Pod twoim  
rokiem”, *Satuka*, „Zaufaj mi”,  
**JAROSŁAW.** Dom żołnierza: „Zawina-  
ła Pałce: „Strzelec z Bengali”, Sokół:  
„Joshiwara”,  
**KOŁOMIJA.** Marsz: „Huragan”, *Gwiaz-  
da* i „Halka”,  
**NOWY SĄCZ.** Sokół: „Krwawa przed-  
mieścia”, *Wiedza*: „Dziwaczko polno-  
cy”, **PRZEMYSŁ.** Apollo: „Madame Lenox”,  
*Casino*: „W cztery osoby”, *Muska*: „Kłob-  
wicz”, *Przedmieście*: Olimpia: „Kobiety nad  
przepięścią”, *Fotoplastikon*: „Indie”,  
**RAWA RUSKA.** C. S. S. G.: „Za cudze  
winy”, Sokół: „Księżniczka czardasza”,  
*Syryj*: Apollo: „Pierwszy liście”, *Edi*  
son: „Kobieta na dwa tygodnie”, Sokół:  
„Mocni ludzie”,  
**TARNOPOL.** Apollo: „Huragan”, *Pała-  
c* i „Kobiety hiszpańskie”, *Fotoplastikon*:  
Macedonia,  
**ZŁOCZÓW.** Sokół: „Pan reaktor szła  
leja”, Pałac: „Starek niewolników”.

## Z Radymna

### Z działalności kolei P. B. K.

Przed paru dniami odbyło się w Ra-  
dymnie doroczne walne zebranie  
członków miejscowego Koła Polskiej  
Kolei Państwowej. Zebranie zgłosił prezes  
pp. dyr. Janowski po czym przewodniczą-  
cy wybrany został p. mgr. Czerkawski.  
Z obszernego sprawozdania zło-  
żonego przez ustępującego zarządcę wy-  
nika, że Koło P. B. K. liczy 150 człon-  
ków. Praca prowadzona na terenie gra-  
niznu wojskowego w formie świetlicy-  
czy, biblioteczki i nauczania żoł-  
nierszankarstwa dała nadzwyczaj-  
nie pozytywne wyniki co niewątpliwie  
przyczyniło się do wyprzedzenia planu  
pracy całego zarządu z d. p. p. Janow-  
skim jako prezesem na Koło. Jesli  
chociaż o stan finansowy, to zało-  
prowadziło gospodarkę samowystarczal-  
ną, nie licząc zupełnie na żadne sub-  
wencje.

Na wniosek Komisji rewizyjnej, u-  
chwalono jednogłośnie absolutorium  
ustępującemu zarządowi.

## Z Jarostawia

### Budżet m. Jarostawia

Na odbytym posiedzeniu Rady miejskiej  
uchwalono preliminarz budżetowy  
na r. 1938-39 w wysokości 837.522  
zł. Ważniejsze pozycje wydatków  
przedstawiają się następująco: najwię-  
ksze wydatki w ogólnym budżecie  
bo 143.787 zł. przeznaczono na spłatę  
długów; uchwalono przyjąć dotację z  
Funduszu Pracy w wysokości 35.000  
zł., pożyczkę materiałow 31.330 zł. i  
pożyczkę z Komunalnej Kasy Oszczę-  
dności 40.000 zł. Na remont koszar im.  
Marszałka Piłsudskiego, do których  
wkrótce przybędzie na rezerwa policji  
na, uchwalono 16.000 zł. Wobec nie-  
ostryżymania kredytów na roboty in-  
żynierskie i budowlane z Lwowskiego  
urzędu wojewódzkiego, delegacja mia-  
sta z burmistrzem dr. Siarą na czele  
udaje się do Warszawy, w celu inter-  
weniowania w tej sprawie w Minister-  
stwie Spraw Wewnętrznych. (x).

## Z działalności Małopolskiego Tow. dla chleba drobiu

Po przewodniczącym p. dyr. Syrek  
J. odbyło się doroczne walne zebranie  
członków „Pierwszego Małopolskiego  
Towarzystwa dla chleba drobiu, gęsi  
i królików”. Po zagęgnięciu odczyta-  
nia protokołu z ostatniego walnego  
zgromadzenia oraz pisma dra Hrycy-  
kiewicza, rezygnującego ze stanow-  
iska prezesa przewodniczący dyr.  
Syrek zgłosił obywateli referat o ca-  
łokształcie pracy w roku 1937, pod-  
kreślając jego zupełny zastój z przyczyn  
natury gospodarczej. Z uwagi na to,  
że w ostatnim czasie ujawniło się w  
społeczństwie niezwykle zaintereso-  
wanie Towarzystwem, rozpoczął za-  
rząd czynnie usilne starania, zmierzają-  
ce do ożywienia jego prac. Po złoże-  
niu sprawozdań przez gospodarza p.  
Talenta i sekretarza p. Zwyracza,  
skarbnika i Komisji rewizyjnej, u-  
chwalono powołanie w skład zarzą-  
dów wybrano nowy zarząd w nastę-  
pującym składzie: prezes dyr. Syrek,  
wiceprezisi: dr. Gililicni i rejent R. B.,  
członkowie: inż. Babiecin, Łupkowski,  
skł. Skwarczyński, Stelmach, Ta-  
lent i Zwyracz. Zastępcy: Ingber,  
Kessler senior, Kozdroń i Obrembski.  
Komisja rewizyjna: Gutzik i Rejman.  
Przed zamknięciem zebrania zgłoszo-  
no szereg aktualnych wniosków, jak  
urządzenie wystawy i premiowanie  
ekspozycji, przystąpienie do istnieją-  
cego już zaplecza Towarzystwa O-  
chrony zwierząt i t. p. (AB).

## Z Przemysla

### Preliminarz budżetowy m. Przemysla

Zarząd miejski w Przemyslu ogła-  
sował już preliminarz budżetowy na  
r. 1938-39. Główną część budżetu za-  
mknia się w kwocie 2,504.884 złotych,  
z czego na dochody zwyczajne przy-  
pada suma 1,598.336 zł., dochody nad-  
zwyczajne zł. 906.548. Na rozchody  
zwyczajne preliminarz się zł. 1,494,167,  
na rozchody nadzwyczajne złotych  
1,010,717. Preliminarz budżetowy bę-  
dzie w ciągu trzech dni przedmiotem  
obrad komisji finansowo a budżetowej,  
wyłonionej z Rady miejskiej, po czym  
w niedzielę dniami kwietnia wejdzie  
pod obrady plenum Rady miejskiej.  
Z. pomór preliminarz budżetowych  
poszczególnych przedsiębiorstw gmi-  
nych największym jest budżet Miejs-  
kiego Zakładu Elektrycznego, wyno-  
szący 1,246,700 złotych. W preliminar-  
zu budżetowym MZE miastę się  
wstawiona tam po raz pierwszy ra-  
ta na spłatę nowego zespołu turbinowo-  
go. Drugim z kolei największym przed-  
siębiorstwem gminnym jest Zakład  
Wodociągowy i Kanalizacyjny, które-  
go budżet zamklnia się w kwocie zł.  
681.788. Z treści miejskiej preliminarz  
się w r. 1938-39 dochód w kwocie zł.  
175.000. Zauważać należy, że w preli-  
miarzu budżetowym, który jeszcze  
szczegółowo omówimy, znaczną pozyc-  
ję stanowią sumy, przeznaczone na  
zatrudnienie bezrobotnych, inwestycje  
i t. p.

### ZEBRANIE CHRZEŚC. ZWIĄ- ZKU ZAW. DROBN. KUPCOW.

Tępo pracy organizacyjnej pomór drob-  
nych kupców chrześcijańskich ostatnio  
wybitnie się wzmogło, w związku z tym  
powiększają się też z każdym dniem  
zorganizowane kadry związkowe. W  
ub. niedzielę odbyło się w sali Domu  
Katolickiego zebranie, na którym omó-  
wiono szereg bolączek dnia codziennego  
oraz: ważność silnej organizacji ce-  
lem zdobycia odpowiedniego poziomu  
wzajemności.

### SPECJALNA KOMISJA ROZEM- CZA

Wobec nie możliwości alleluwio-  
wania przez Inspektorat Pracy zarzą-  
dco o umowę zbiorową pomiędzy wła-  
ścicielami realności a Zw. Zaw. Do-  
rówców Domowych z względu na nie-  
występną oporność stanowisko obydwu  
stron, wyznaczył p. Wojewoda lwowski  
specjalną komisję rozjemczą, do  
której weszli pp. Obw. Insp. Pracy inż.  
Jablonski, referendarz Starostwa pow.  
przemyskiego mgr B. Bilogaj i s. gr. B.  
Maslak. Komisja ta podejmuje prze-  
cipe arbitrażowe w najbliższych dniach.

## Z Tarnopola

### Mieszkańcy wystąpienie gr-kał. parochia

(c. 1.) Nie minęły jeszcze echy nie-  
długożycia zachowują się ks. Łaska  
z Zaborów, który w cerkwi z ambony,  
groził karą boską Ukraińcom chrześ-  
cym swe dążąc w kościele a nie w cer-  
kwi; zapowiadając, że z chrztu takiego  
powstawać będą dzieci ulomne - śle-  
pie, głuche, nieme i kulawe - a już  
mammy do zanotowania, nowy objaw  
nieślubnej działalności gr-kał. kleru.  
Onegdaj zmarła w Sokolu J. Kozak,

Polka obrz. rzekał, Polacy z Sokola  
nieją do parafii rzym.kiej w Wołczy  
Derewalskiej i tam są swydkie cho-  
wani, ponawia jednak zmarła, przed  
śmiercią prosiła, by pochować ją na  
cmentarzu w Sokolu, maż zmarłej uda-  
ł się do proboszcza rzym.kał. w Wo-  
licy i prosił go o odprawienie nabo-  
żeństwa i pochowanie jej na cmentarzu  
w Sokole. Proboszcz rzym.kał. chętnie  
się na to zgodził i dał Koszowski  
list do proboszcza gr-kał. Z. Ciska  
z Sokola z prośbą o wzięcie również  
udziału w pogrzebie. Gdy maż zmar-  
łej zgłosił się z listem do ks. Ciska, ten  
po początkowo żądał 100 zł. za udział  
w pogrzebie, a gdy Kozak tę pieniędzy  
złożył, spotkał się z taką odpowiedzią:  
„weź sobie tę pieniędzy, a ja i za  
500 zł. nie będę chował polskiego cła-  
ja i do cerkwi nie pójdę, gdyż prze-  
szedłeś za żoną na Polaka, a więc te-  
raz pochowaj ją, jak psa”. W pogrze-  
bie tym wziął udział tylko proboszcz  
rzym.kał. z Wołczy. Gdy koszałek po-  
grobiono, zbliżył się do cerkwi, była  
ona istotnie zamknięta, wobec czego  
modły odprawiono na drodze pod cer-  
kwią.

Chyż to nie posiew ziarna niena-  
wistości, pogłębiającej przepaść między  
dwoma narodowościami? A sławca,  
nieestety, w dalszym ciągu jest osoba,  
która mieni się oficjalnie służą Bo-  
żym i która swe istnienie i czynny opie-  
kacz winna na miłość bliźniego i po-  
słannictwie Chrystusowym.

Społeczność miejscowa do głębi  
dotknęta tym prowokacyjnym wystą-  
pieniem zwraca się do władz, aby z po-  
dobnych wypadków, wystrzegły się na-  
dalej idące konsekwencje.

## Z Drohobycza

### Protestacyjny wiec

W sali Sokola odbył się protesta-  
cyjny wiec całej społeczności oraz  
wystąpienia zgrupowania „Zapłonia Na-  
flowego, na którym połączony w śmiar-  
lych, a energicznych słowach zana-  
lował sytuację odbył się mającego  
zjazdu „ukraińskiego” we Lwowie.  
W niemiłkanych okłaskach wypeł-  
niona po brzegi publiczność, przez ca-  
ły czas przemówienia, solidaryzowała

nić z wywodami mowy, które zostały zamknięte w następującej rezolucji:

„Zgromadzenie Obywatelskie, złożone z członków, oraz z przedstawicieli organizacji społecznych Zagłębia Narfiowego w Drohobyczu, wobec zapowiedzianego demokratycznego zjazdu ukraińskiego we Lwowie — protestuje w imieniu całego społeczeństwa polskiego przeciwko dopuszczeniu do tego zjazdu, który wobec XX rocznicy bohaterskiej obrony Lwowa nabiera specjalnego charakteru demokratycznego, o wybitnie politycznym podłożu — an typoskim.

Podjęte organizacje zwracając się do miarodajnych czynników z prośbą o wzięcie pod uwagę kwestii zjazdu, gdyż dopuszczenie do manifestacji na ulicach Lwowa wioletsyjszczynych tym mow ukraińskich może wywołać nieprzewidzianą reakcję całego społeczeństwa polskiego, o niedających się przewidywać następstwach.

Tego rodzaju zjazd organizacji ukraińskich nosiłby niewątpliwie cechy polityczne i byłby wyrazem prowokacji polskiego społeczeństwa Wschodniej Małopolski.

Podpisane organizacje protestują, by w XX-tych rocznicy obrony Lwowa, rozlały się wioletsyjszczynne myśli tych, którzy przed 20 laty mordowali najlepszych naszych ochotników i braci.

Na powyższej rezolucji poszczególni przedstawiciele odnosnych organizacji umieścili swoje podpisy, — która za następne została włożona staroście p. Marjowej Zeharsteinowej.

Z ŻYCIA ARTYSTYCZNEGO. Teatr Podkarpacki w Drohobyczu 2 kwietnia odegra w salach „Sokola” 5 aktową operetkę Kallimana p. t. „Księżniczka Candiana”. Ze względu na to, iż teatr „Podkarpacki” poraz pierwszy w Drohobyczu zaczyna swa tournée artystyczne, zaciekawienie tej społeczność stała jest duża, a tym samym zapowiadane się powodzenie, gdyż prawie wszystkie bilety wstępu zostały rozsprzedane.

**Z Jaworowa**

**DORAŻNE ZAPOMOGI.** Przewodniczący Wydziału Pow. mgr Gwenda B. polecił wypłacić około 300 zł. we formie dorażnych zapomóg dla osób sprawujących zastępczo opiekę społeczną nad najbiedniejszymi. Należy z uznaniem podkreślić, że w tegorocznym budżecie Wydziału Pow. w Jaworowie wydatki na opiekę społeczną zostały wykonane w 100 proc.

**POLICJA GÓR!** Filantropijna akcja Rodziny Policyjnej w Jaworowie ma już powszechnie znaną opinię stop warzywnia wysoce aktywnego. Onegdaj byłymi świadkami rozdawienia tysią sztuk ludzkiej miły, materiałów na ubranka dla najbiedniejszych dzieci z gminy Wierzbiana i okolic. Przed rozdaniem darów przemówiła do zebranej publiczności przew. Rodziny Policyjnej kom. Hołgański. Następnie starosta pow. udekorował brązowymi Krzyżem Zasługi M. Grębowicza.

**WÓZKI DZIECIENNE** (zakład-cielnia fabryki) „POLONIA”  
Łożeczka i łóżka metalowe - ZABAWKI - Wozki koszykarskie - Meble gięte i werandowe - Łożyska i hamaki - Sztuka ludowa - Walizy podróżne - Artykuły gospod.  
**LUDWIK HEGEDÜSS** LWÓW, KOPERNIKA 11  
Telefon 226-09 1794

**Pocztowa Kasa Oszczędności** ogłasza  
**PRZETARG PUBLICZNY**  
na wykonanie instalacji centralnego ogrzewania, wodociągu i kanalizacji i gazu w budynku na nieruchomości przy ulicy Sykstuskiej 10/12 we Lwowie.  
Formularze przetargowe nabywać można w cenie zł 2— w Dyrekcji Oddziału PKO we Lwowie, ul. 3-go Maja nr. 9 w godzinach urzędowych, gdzie też należy składować wypełnione oferty. Termin składania ofert upływa dnia 21-go kwietnia 1938 r. o godz. 12-tej.  
Wadium przetargowe wynosi 2%, sumy oferowanej, 3220

**SPRZEDAŻ**  
W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia po 5 gr. za słowo kupieskie i handlowe po 10 groszy.

**SPRZEDAŻ**  
parceli dwukrotowej w Zimnym Wodzie. Widomość: Potockiego 20, trafika. 9150

**SPRZEDAŻ**  
w tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia po 5 gr. za słowo kupieskie i handlowe po 10 groszy.

**PIRANKI**  
kapy, obciady mełbowe. Tania, czerstawiostnowa sprzedawca przy ul. SŁOŻYCH, Sykstuska 21, 3206

**PARCELA**  
200 sążni, Zimna Woda — tania do sprzedania. Wład domostw: Balonowa trzy, pięć między 2—5 k. 9154

**FORTEPIANO, PIANINO**  
kwartowane i tabienitej sprzedaży, upiły, mienia  
**HANAK**  
Pilsudskiego 21, l.p. 189

**ROWERY**  
motorowory, motocykle. — hurtownie, polica IGNACY Roman, S-ka ogr. odp. Lwów, Legionów 27, — Cenniki na żądanie bezpłatnie. 3144

**BLASZKI**  
kryształ, daniści, okazyjnie do sprzedania. Telef. 213, 59 9153

**SAMOGÓR**  
osobowy „OMI”, fortepian legity władziskiej, sprzedawca: Lety „Stan dobry” Admin. 9151

**PRYZMATY**  
taśmy mierznicze poleca firma **KOPERNICKI I SYN** Lwów, Hetmańska 12 tel. 234-24. P. K. O. 143, 500 3218

**Reklama prowadzona niejako — to błędnie nazywać. Ustępuje Cię od tego pomoc fachowa, którą znajdziesz w detale ogłoszeniowym**

**„Dziennika Polskiego”**

**OGŁOSZENIA**

**MIESZKANIA**  
W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia mieszkanie przy 3 razach do 10 słów, 2 razy bezpłatnie.

**PL. BERNARDYNSKI 14**  
Piękny pokój umeblowany, biuro dwupokojowe wynajmuje. 9114

**DWUPOKOJOWE**  
mieszkanie, pełnokomfortowe, słoneczne, frontowe, do wynajęcia. — Grunwaldzka 12, 9147

**CZTEROPOKOJOWE**  
słoneczne, pełnokomfortowe do wynajęcia. — Włodzimierskich 3. Widomość: 225-77, 9145

**MIĘMIĘBIORANY**  
pokój pełnokomfortowy, telefon, do wynajęcia ul. Karpacka 5, l. p. 4. 9164

**TRZY POKOJE**  
kuchnia sączą do wynajęcia ul. Chmielowskiego 3, 9171

**POKOJ**  
komfortowy, umebldany — ładnie, utrzymanie bez, Tarnowskiego 23, m. 4. 9166

**KOMFORTOWY**  
pokój, utrzymanie telefon, w średniej cenie — do wynajęcia, Kalcza 11, m. 1. 9170

**GRUNWALDZKA 7**  
Zaraz do wynajęcia dwupokojowe, kawalczynie — lub dla małej rodziny — półkomfort. Cieszyńskiego, komfortowe. 9169

**NA BAKRACH 15**  
2 pokoje, kuchnia, pełny komfort, za niskim czynszem do wynajęcia. Wład domostw: telefon 244-25 9162

**DO WYNAJĘCIA**  
pokój powatnami. Listopada 23, parter, przyw. 9168

**PRZYJME**  
na wspólne mieszkanie do nowej garsonki studenckiej lub uczelnianej. Obowry, ska 21, m. dwa. 9163

**KOMFORTOWY**  
umebldowany pokój kawalczynie z książki szkodowej od zaraz. Zgłoszenia po pobraniu, tel. 260-07. 9167

**DO WYNAJĘCIA**  
pokój umebldowany, komfortowy dla pana poważnego, sąsiadko lub dojeżdżającego, zupełnie nadaje się wejście przy jednej osobie. Asnyka pięć, m. jeden. 9165

**POKOJ**  
1-2 pokojowy, utrzymanie, Alkajewicza 14, m. sąsiad, telefon 278-35. 9161

**DO WYNAJĘCIA**  
pokój, Kestelich 11A — drugi 16. 9160

**POKOJ**  
przedpokój, komfort, na przeciw Politechnice, do wynajęcia. Telef. 203-50. 9157

**PIĘCIOPOKOJOWE**  
komfortowe mieszkanie słoneczne w ogrodzie do najęcia. Listopada 26. 9113

**TRZY POKOJE**  
kuchnia do wynajęcia. Gródecka 31. 9107

**ROZNE**

**STARA GARDEROBA**  
stęga zamieniać na najmodniejsze materiały białe, skł. telefon 270-25. 9112

**GAZUJE**  
wirujące, cykliczne, odczy, szcza uregulowane mieszkanie „Czystość”, Kolarz, ska 12, tel. 239-17. 616

**Obwieszczenie o licytacji**

2 Urząd Skarbowy we Lwowie, ul. Rutowskiego 13, II. p. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 7 kwietnia 1938 r. o godz. 12-tej w lokalu p. Fla nara Brudna we Lwowie ul. Dwernickiego 30, celem uregulowania zaległości podatkowych pod, od inkali (2 Urząd Skarbowy) Słaski Gminy Zyci, wy. odbędzie sprzedaż w drodze licytacji: 1) fortipian „Wolfa”, 2) 2 kredensy pokojowe — oszacowanych na ołną kwotę 1300 zł.  
Wystawione na sprzedaż ruchomości można oglądać w dniu licytacji od godz. 11:30—12-tej przed licytacją.  
Za Naczelnika Urzędu (podpis nieczytelny) 3217

**Obwieszczenie o licytacji**

2 Urząd Skarbowy we Lwowie, ul. Rutowskiego 13, II. p. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 8 kwietnia 1938 r. o godz. 10-tej w lokalu p. Dra Karpiś „Józefa” we Lwowie ul. Zimorowicza 19, celem uregulowania zaległości podatkowych w pod. doch. 1938 r. odbędzie się sprzedaż w drodze licytacji: 1) futro męskie, 1) kredens mahonowy, 1) dywan, 1) dywan perski, 1) szafy mahonowej — oszacowanych na ogólną kwotę 1100 zł.  
Wystawione na sprzedaż ruchomości można oglądać w dniu licytacji od godz. 9—10-tej przed licytacją.  
Za Naczelnika Urzędu (podpis nieczytelny) 3219

**CENNIK OGŁOSZEŃ**

Głoszenia w tekście. Na pierwszej stronie zł. 090. W tekście od 2—3 str. zł. 070. W tekście od 6-tej do końca dzialu redakcyjnego zł. 050. Cała pierwsza strona zł. 1100. Cała strona od 2—5 zł. 1100. Cała strona od 6-tej zł. 650. — Głoszenia za tekstem: Głoszenia wyceniane zł. 018. Cała strona zł. 450. Głoszenia wkrótce odwołane zł. 018. Nekrologi: zł. 050 za mmm. Jednoszpalt. — Głoszenia drobne: Głoszenia drobne za wyraz zł. 005. — handlowe po zł. 010 dla poszukujących pracy zł. 003, matrycy zł. 015. Podstawa obliczenia jest 1 mmm. w jednym łamie; strona w tekście ma 4 łamy za tekstem 6 łamów. — Komunikaty notatki, wzmiarki kronkarskie, artykuły o treści handlowej, osobiste zł. 150 za mmm. (strona 4-10 łamów). — Głoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50% drożej.

**ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI „DZIENNIKA POLSKIEGO”:** Lwów, ul. Zimorowicza 15. Telefony red. 262-42, 262-43. Telefon administracji 274-44. — **KANTOR OGŁOSZEŃ I PRENUMERAT:** ul. ZIMOROWICZA 15, telefon 240-42. — Konto P. K. O. 506, 250

Wydawca: Małop. Wydawnictwo we Lwowie Sp. z ogr. odp. **Dziennika Sp. Wrd. Słowa Polskiego, Lwów, ul. Zimorowicza 16.** Redaktor odpow. Signisław Starzewski